

Ondersteuningsprofiel

Oranje Nassauschool

Oranje Nassauschool



Oranje Nassauschool

Hardenbergh 4

Postbus 40

4264 ZG Veen

Tel. 0416-691350



1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave	2
Algemene gegevens	3
2. Inleiding	4
2.1 Opbouw	4
2.2 Proces.....	4
2.2.1 Vaststellingsproces	4
2.2.2 Vervolgproces	5
3. Onderwijsconcept	6
3.1 Inleiding	6
3.2 Visie op zorg	6
3.3 De missie van de school	6
3.4 Richtinggevende uitspraken	6
3.5 Zorgafspraken	6
3.6 Onderwijsconcept.....	7
3.6.1 In hoeverre heeft de school te maken met verschillen tussen leerlingen en hoe reageert de school hierop?	7
3.6.2 Hoe wordt de continuïteit van de onderwijszorg voor elke leerling verzekerd?	8
3.6.4 Verdere karakterisering van het schoolconcept wat betreft de attitude van het team (het willen)	9
3.6.5 Verdere karakterisering van het schoolconcept wat betreft de attitude van het team (het kunnen)	11
4. Basisondersteuning	13
4.1 Basiskwaliteit	13
4.2 Preventieve en licht curatieve ondersteuning	24
4.3 Ondersteuningsstructuur	27
4.3.1 Ondersteuningsstructuur schematisch	27
4.3.2 Ondersteuningsstructuur/ 1-Zorgroute visueel intern	27
4.3.3 Ondersteuningsstructuur visueel extern.	28
4.3.3 Beschrijving van functies en taakprofielen binnen ondersteuningsstructuur	28
5. Extra ondersteuning	29
5.1. Uitgangspunten.....	29
5.2 Mogelijkheden	29
5.2.1 Extra aandacht en handen	29
5.2.2 Onderwijsmaterialen	29
5.2.3 Ruimtelijke omgeving/inrichting:	30
5.2.4 Expertise in de school	30
5.2.5 Samenwerking met externe experts	31
5.3. Voorwaarden.....	33
5.3.1 Expertise	33
5.3.2. Aandacht en tijd	33
5.3.3. Protocollen, methodieken en aanpakken	34
5.3.4 Fysieke omgeving	34
5.3.5. Samenwerkingsrelaties	34
5.4 Beperkingen.....	34
5.4.1 Expertise	34
5.4.2 Aandacht en tijd	34
5.4.3 Protocollen, methodieken en aanpakken	34
5.4.4 Fysieke omgeving	34
5.4.5 Samenwerkingsrelaties	34
6. Conclusie en ambities.	35
6.1 Conclusies	35

6.1.1 Basisondersteuning-basiskwaliteit	35
6.1.2 Basisondersteuning-preventieve en licht-curatieve ondersteuning	35
6.1.3 Extra ondersteuning	36
6.2 Ambities	36
6.2.1 Basisondersteuning-basiskwaliteit	36
6.2.2 Basisondersteuning-preventieve en licht-curatieve ondersteuning	37
6.2.3 Extra ondersteuning	37
6.3 Randvoorwaarden	38
6.3.1 Basisondersteuning-basiskwaliteit	38
6.3.2 Basisondersteuning-preventieve en licht-curatieve ondersteuning	38
6.3.3 Extra ondersteuning	38
Bijlage Kengetallen	39

Algemene gegevens



Oranje Nassauschool
 Hardenbergh 4 | 4264 SG | Veen
 Postbus 40 | 4264 ZG | Veen
 T 0416 691350
 E info@oranjenassauschool-veen.nl
 W www.oranjenassauschool-veen.nl

Bestuursnummer: 53262
 Brinnummer school: 04YT

Directeur: Dhr. D.J.C. Hoekman

Intern Begeleiders: Mevr. S. Grünbauer (groep 0 t/m 3)
 Mevr. D. van Ooijen (groep 4 t/m 8)

Samenwerkingsverband: Berséba (Vereniging voor Reformatorisch Passend Onderwijs voor Primair Onderwijs)

Veen, november 2013

Directeur Oranje Nassauschool Veen,

D.J.C. Hoekman

2. Inleiding

Dit document betreft het ondersteuningsprofiel van de Oranje Nassauschool. In deze inleiding wordt een toelichting gegeven op de opbouw en het proces dat gehanteerd is om dit document vast te stellen.

2.1 Opbouw

In de opbouw van het ondersteuningsprofiel beschrijft hoofdstuk 3 het onderwijsconcept van de school in relatie tot de ondersteuning voor leerlingen.

Deze basisondersteuning wordt beschreven in hoofdstuk 4. Hier wordt allereerst beschreven op welke manier de school planmatig werkt. Dit gebeurt aan de hand van de kwaliteitsaspecten van het toezichtkader. Dit noemen we de basiskwaliteit. Het tweede deel van dit hoofdstuk geeft aan op welke manier de school deze verdiept naar preventieve en licht-curatieve ondersteuning. Het hoofdstuk sluit af met de weergave van de zorgstructuur van de school.

Hoofdstuk 5 geeft aan welke mogelijkheden, voorwaarden en beperkingen de school heeft om extra ondersteuning te bieden aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Op basis van de inhoud van de gegevens uit de hoofdstukken 3 t/m 5 heeft de school deze gegevens doorgrond en gerelateerd aan andere beleidsdocumenten binnen de school. Dit resulteert in het trekken van conclusies, het formuleren van ambities en het aangeven van randvoorwaarden om die ambities te realiseren. Dit laatste heeft zijn weerslag gekregen in hoofdstuk 6. Deze ambities krijgen een plaats in het beleid van de school, zowel in het schoolplan als in het jaarplan.

In de bijlage worden een aantal kengetallen van onze school genoemd. Deze kengetallen zijn belangrijke input voor de beleidsvoering van de school. Inzicht in de kwaliteit van de basisondersteuning die de school biedt, helpt om deze kengetallen te interpreteren en beslissingen te nemen over de beleidsontwikkeling van de school.

2.2 Proces

2.2.1 Vaststellingsproces

De vaststelling van het schoolondersteuningsprofiel is volgens onderstaand proces tot stand gekomen.

Tijdens een netwerkbijeenkomst van het samenwerkingsverband in oktober 2012 met directeuren en intern begeleiders is een format van het ondersteuningsprofiel besproken, zodat directies en intern begeleiders hiermee op hun school aan de slag konden gaan. In diezelfde maand is tijdens een teamvergadering de eerste informatie uitgewisseld.

Tot eind 2012 zijn door de intern begeleiders en de directie verschillende kengetallen verzameld en is de basiskwaliteit, de preventieve en lichte ondersteuning en de extra ondersteuning in kaart gebracht.

Tijdens een netwerkbijeenkomst van het samenwerkingsverband in februari 2013 zijn deze inventarisaties besproken. Vervolgens is in de teamvergadering van februari 2013 de inventarisatie met het team besproken om te komen tot een gedragen inventarisatie.

In maart 2013 hebben we als team onder leiding van een extern deskundige een ambitie vergadering gehouden. Met het team is nagedacht over de toekomst. In een voorgesprek is met de extern adviseur de inventarisatie van de school besproken en waar nodig aangescherpt. In de ambitievergadering zijn de ambities van de school en de daarvoor benodigde randvoorwaarden verder verkend. De huidige situatie is verhelderd en het team heeft aan de hand van stellingen en casuïstiek zijn ambitie ten aanzien van basisondersteuning en extra ondersteuning geformuleerd. Tevens werd er nagedacht welke randvoorwaarden relevant zijn ten opzichte van de ambities. Deze ambities en randvoorwaarden zijn verwerkt in het concept ondersteuningsprofiel.

In september 2013 is de concept uitwerking besproken in de teamvergadering en in de vergadering van het bestuur. Waar nodig werd het profiel aangepast. Daarna is in december 2013 het profiel ter advies aan de medezeggenschapsraad voorgelegd. Daarna heeft het bestuur het ondersteuningsprofiel van onze school vastgesteld en heeft het aangeboden aan het samenwerkingsverband en de Inspectie van het onderwijs.

2.2.2 Vervolgproces

2.2.2.1 Schoolniveau

De ambities vanuit het ondersteuningsprofiel krijgen een plaats in de beleidsontwikkeling van de school. Zowel schoolplan als jaarplan maken duidelijk op welke wijze aan deze ambities gewerkt wordt en welke resultaten de school bereikt. De directie rapporteert zowel naar interne als externe belanghebbenden. Het samenwerkingsverband is in het kader van het ondersteuningsprofiel een prominente belanghebbende.

Jaarlijks worden de kengetallen geactualiseerd en in- en extern gerapporteerd. Dit geldt ook voor substantiële wijzigingen in beschikbare expertise.

2.2.2.2 Samenwerkingsverbandniveau

In het kwaliteitsbeleid van het samenwerkingsverband speelt het ondersteuningsprofiel ook een rol. Conform afspraken in het kwaliteitsbeleid wordt op iedere school een audit uitgevoerd. De wijze waarop dit inhoudelijk en procesmatig wordt uitgedrukt, zal uitgewerkt worden in het kwaliteitsbeleid van het samenwerkingsverband. De resultaten van de audit worden verwerkt in de beleidsontwikkeling van de school; de resultaten van de gezamenlijke audits van alle scholen wordt gebruikt voor de beleidsontwikkeling van het samenwerkingsverband.

3. Onderwijsconcept

3.1 Inleiding

Onderstaande is vastgesteld op basis van hetgeen beschreven is in het Strategisch Beleidskader (2011), het Schoolplan (2011-2015) en de Schoolgids (2012-2013).

3.2 Visie op zorg

De school wil zorg op maat bieden aan alle kinderen die op de school worden aangemeld met inachtneming van de grenzen van de organisatie.

3.3 De missie van de school

De missie willen we als volgt verwoorden:

‘Verschil mag er zijn’. Het schoolteam wil ieder kind geven wat het nodig heeft, binnen de begrenzing van de mogelijkheden van de school enerzijds en het welbevinden van de leerling anderzijds. Uitgaande van de missie van de school, ‘Verschil mag er zijn’ zijn er twee grenzen te benoemen. De eerste grens is die van de schoolorganisatie: de school moet mogelijkheden hebben om kinderen extra hulp te bieden en deze mogelijkheden kunnen begrensd zijn. We kunnen niet alles wat we willen. De tweede grens is die van het kind zelf. Ieder kind leert het beste als er voldoende motivatie en welbevinden aanwezig is. Als dit ontbreekt is er een grens bereikt en zal de school in overleg met alle betrokkenen moeten kijken wat er mogelijk of nodig is. Zie hiervoor ook de richtinggevende uitspraken in paragraaf 3.4.

3.4 Richtinggevende uitspraken

Richtinggevende uitspraken inzake de zorg op basis van deze visie en missie:

- Leerlingenzorg is een verantwoordelijkheid van het team als geheel en van elk teamlid in het bijzonder.
- Continuering van het zorgproces borgt de kwaliteit ervan.
- Goede leerlingenzorg is alleen gewaarborgd bij goed opgeleide intern begeleiders en ambulante begeleiders.
- De school is gebaat bij een evenwichtige verdeling van de zorgleerlingen over de verschillende groepen.
- Onderwijsproces en zorgproces zijn gebaat bij een goed pedagogisch klimaat.
- Handelingsgericht werken zorgt ervoor dat zowel de groep als geheel als de individuele leerling in het bijzonder in beeld blijven.
- Leerstofplanning c.q. (groeps) hulpplannen zijn onmisbare instrumenten om op de juiste wijze en op voldoende niveau onderwijs en zorg te bieden.
- Indien mogelijk wordt de hulp binnen de groepen georganiseerd, anders vindt de hulp buiten de groep plaats. (bijv. begeleiding dyslecten)
- Ontwikkelingsperspectieven zijn een nuttig hulpmiddel bij het onderwijs aan leerlingen met bovengemiddelde achterstanden.
- Binnen de kaders van het zorgprofiel plaatst de school leerlingen met een rugzak/specifieke zorgmiddelen.
- Een bepaald deel leerlingen blijft in de toekomst gebaat bij onderwijs op het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs

3.5 Zorgafspraken

Afspraken in het kader van zorg:

- De groepsleerkracht is eindverantwoordelijk voor zowel het onderwijsproces als de leerlingenzorg binnen zijn/haar groep. Zo stelt de groepsleerkracht de hulpplannen, bewaakt de uitvoer en is verantwoordelijk voor de evaluatie.

- De onderwijsassistent voert een deel van de hulpplannen uit en verslaat de uitvoering per hulpmoment in Parnassys.
- De hulpplanperioden overstijgen de grote vakanties, zodat er sprake is van een continu proces van zorg en begeleiding.
- Remediëring op leerlingenniveau vindt vooral plaats op basis van de methodetoetsen; en daarnaast op basis van de Cito LVS-toetsen, de beschrijving van extra hulp op basis van de LVS-uitslagen krijgt een plaats in een apart hulpplan.
- Viermaal per schooljaar voeren de intern begeleiders met de leerkrachten een groepsbespreking. Eén van deze gesprekken is het overdrachtsgesprek aan het einde van het cursusjaar.
- Maandelijks voeren directie en intern begeleiders een zorg-overleg.
- De voortgang van een groep wordt bepaald/vastgesteld met methode-onafhankelijke toetsen (LOVS-toetsen) aan de hand van de jaarlijks vastgestelde toetskalender.
- Resultaten worden vastgelegd in het Leerling Volg Systeem Parnassys.
- Er wordt gebruik gemaakt van genormeerde toetsen.
- Binnen het pedagogisch leerlingvolgsysteem ZIEN wordt zowel het leerkrachtdeel als het leerlingdeel ingevuld.
- Eens per jaar wordt voor de groep het Sociogram in Parnassys ingevuld
- Vanaf groep 3 wordt voor alle kinderen de onderwijsbehoeften en de stimulerende en belemmerende factoren geformuleerd. Deze worden voor een groepsbespreking waar nodig bijgesteld.

3.6 Onderwijsconcept

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van het onderwijsconcept van de Oranje Nassauschool in relatie tot de ondersteuning voor leerlingen.

3.6.1 In hoeverre heeft de school te maken met verschillen tussen leerlingen en hoe reageert de school hierop?

De leerlingenpopulatie wordt qua niveau van leren door de school ingeschat als gemiddeld tot licht bovengemiddeld. Met name op het gebied studievaardigheid scoort de leerlingenpopulatie altijd wat lager. Op de overige vakgebieden, behalve rekenen, is overwegend een gemiddelde score waar te nemen. Op het gebied van Rekenen&Wiskunde scoort de school beduidend hoger dan het landelijk gemiddelde.

Wat betreft de uitstroom van de leerlingen naar het Voortgezet Onderwijs kan gezegd worden dat het merendeel van de leerlingen uitstroomt op VMBO-theoretisch of hoger. Ongeveer 15 % stroomt uit naar VMBO-kader. De resterende 5 % stroomt uit naar VMBO-basis.

	2009 lln	2009 %	2010 lln	2010 %	2011 lln	2011 %	2012 lln	2012 %	2013 lln	2013 %
PrO							1	2 %		
VMBO bb + lwoo	1	4%	2	4%	7	20%	5	11 %	2	6%
VMBO-kb	4	17%	8	18%	5	15%	10	21 %	1	3%
VMBO -kb + lwoo							2	4 %	4	13%
VMBO-t	8	33%	12	27%	13	38%	15	31 %	10	31%
VMBO-gt/HAVO	2	8%	3	7%	3	9%			1	3%
HAVO	6	25%	16	35%	2	6%	12	25 %	11	34%
VWO	3	13%	4	9%	4	12%	3	6 %	3	9%
Totaal	24		45		34		48		32	

Als het gaat om gedrag is het beeld van de school dat er weinig leerlingen binnen de school zijn die speciale behoeften op gedrag kennen. Het aantal leerlingen dat structureel apart aandacht vraagt, wordt ingeschat als laag-gemiddeld. Op de school zijn er op dit moment drie leerlingen die een rugzak hebben voor één van de 4 clusters. Er is sprake van 3 geïndiceerde zorgleerlingen via de PCL waarvoor een ondersteuningsbudget vanuit het samenwerkingsverband WSNS wordt ingezet.

Er wordt door de school gewerkt met het leerstofjaarklassensysteem met gebruikmaking van het directe instructiemodel. Bij Rekenen en Taal-Spelling wordt systematisch vanaf groep 4 in drie niveaus gewerkt. Naast hulp en afstemming binnen de klas is de reactie van de school op speciale onderwijsbehoeften er ook één met individuele aandacht in een andere ruimte dan de groep. Het betreft voornamelijk leerlingen met een rugzak en dyslexie en leesproblemen. Het accent ligt op hulp binnen de klas waar het kan en hulp buiten de klas waar het moet. De hulp wordt opgezet voornamelijk op basis van de resultaten van de niet-methodegebondentoetsen.

Door de gevolgde HGW-scholing en de bijbehorende aanpassingen in de zorgstructuur is het denken van leerkrachten gekanteld naar meer hulp in de klas. Per groep is er een instructietafel beschikbaar die ingezet kan worden. Betreffende de meer getalenteerde leerlingen wordt momenteel gewerkt met diverse verrijkingsmaterialen. De intern begeleiders hebben in juni 2013 hun beleidsstuk over leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong afgerond. De implementatie van dat beleid wordt uitgevoerd in schooljaar 2013-2014. (zie hiervoor de beschreven ambities in paragraaf 7.2).

De extra aandacht van de leerkracht gaat grotendeels uit naar de zwakke(re) leerlingen in de klas. Deze focus wordt echter wel steeds meer verlegd naar alle leerlingen.

3.6.2 Hoe wordt de continuïteit van de onderwijszorg voor elke leerling verzekerd?

Het eigenaarschap van de onderwijszorg voor een leerling ligt binnen de school bij de groepsleerkracht en de intern begeleider. In de eerste plaats is de groepsleerkracht hiervoor verantwoordelijk. Deze bepaalt wat een leerling nodig heeft. Bij specifieke problemen en op te stellen plannen bepalen de groepsleerkracht en intern begeleider samen wat een leerling nodig heeft. De intern begeleider kijkt dan ook mee vanuit het perspectief van de doorgaande lijn binnen de school. Anders gezegd: bij het signaleren van onderwijszorg ligt het accent op de rol van de leerkracht en bij diagnostisering en handelen ligt het accent op de rol van de intern begeleider. Wat betreft de doorgaande lijn in de onderwijszorg binnen de school is in het kader van HGW een eerste stap gezet naar het voeren van kindgesprekken en het formuleren van de onderwijsbehoeften, de belemmerende en de stimulerende factoren.

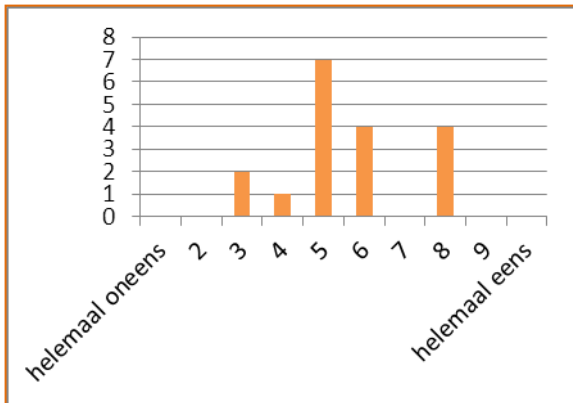
In sommige gevallen wordt ook gesteund op adviezen van een extern begeleider (bijv. een ambulante begeleider of orthopedagoog die aangeeft een aanpak wel of niet te doen). Er wordt op dit moment gebruik gemaakt van ambulante begeleiding vanuit het S(B)O. De ambulante begeleiding vanuit het S(B)O wordt positief door de school gewaardeerd. De externe ondersteuners dicteren geen oplossingen en aanpakken, maar werken adviserend. Wel worden hun adviezen vaak overgenomen (na toetsing op haalbaarheid).

Aan het begin van het jaar organiseert de school een informatieavond, waarbij de ouders ervaren wat hun kinderen het komende jaar gaan leren. Met de ouders wordt twee keer per jaar overleg gevoerd over de vorderingen van de leerlingen, aan de hand van methode gebonden toetsen en het leerlingvolgsysteem, de CITO-toetsen. Als er bijzonderheden zijn, worden de ouders tussentijds op de hoogte gesteld. Daarnaast wordt de ouders nadrukkelijk gevraagd om contact met de leerkracht(en) op te nemen als een kind zich niet goed voelt of er zich bijzonderheden in de privésfeer voordoen. Betreffende de rol van de ouders bij de diagnostiek en het opstellen van een handelingsplan kan opgemerkt worden dat er regelmatig gesprekken zijn tussen school en ouders. Er is ruimte voor

inbreng van de ouders tijdens een onderzoek (informatie geven, ervaringen en tips uitwisselen). De school biedt dan een luisterend oor.

3.6.4 Verdere karakterisering van het schoolconcept wat betreft de attitude van het team (het willen)

De attitude van het team m.b.t. de opvang van zorgleerlingen is in kaart gebracht door zes stellingen te plaatsen op een 10-puntsschaal (van (1) helemaal mee oneens tot (10) helemaal mee eens). Hieruit komt het volgende beeld naar voren:

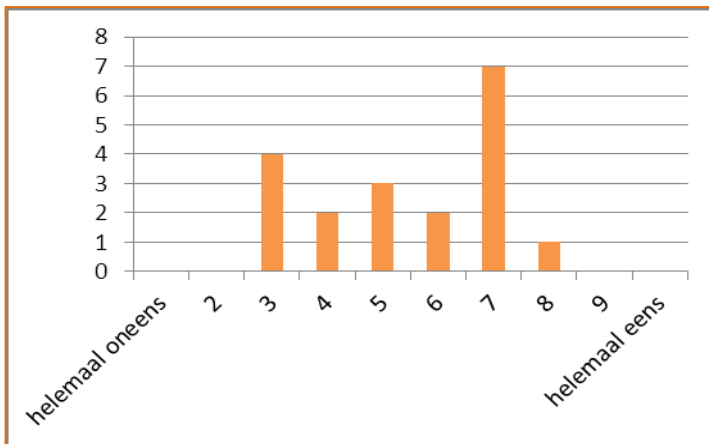


Stelling 1 *Een leerling in het speciaal onderwijs heeft een beter maatschappelijk perspectief dan een soortgelijke leerling in het regulier onderwijs.*

De scores op dit item liggen nogal verspreid op de puntsschaal. Een aantal collega's is het uitgesproken eens en oneens met de stelling. Het merendeel van het team is het nipt oneens met de stelling. Door het schoolteam wordt opgemerkt dat verwijzen naar het speciaal onderwijs soms wenselijk is, maar dat dit altijd per kind moet worden bekeken.

Stelling 2 *Lesgeven aan leerlingen met speciale onderwijsbehoeften in een reguliere klas vraagt om teveel en te ingrijpende veranderingen in de dagelijkse manier van onderwijzen.*

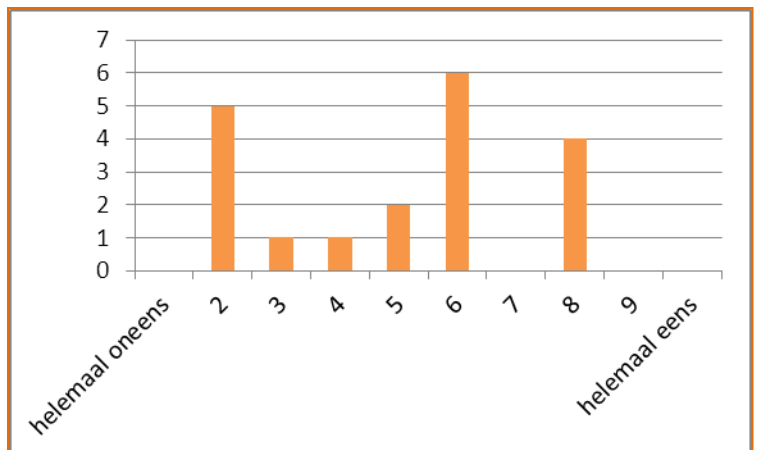
De scores op dit item bevinden zich tussen 3 en 8, hetgeen aangeeft dat het team over deze stelling verschillend denkt.



Evenals bij de vorige stelling geldt dat de score afhankelijk is van de leerling, de problematiek en/of de beschikbare leerkrachtvaardigheden en de zwaarte van de groep). Er kan een grens komen (afhankelijk van de problematiek). Ook wordt nog opgemerkt dat het organiseren van veranderingen in de dagelijkse manier van onderwijzen wel moet passen binnen de klassensituatie.

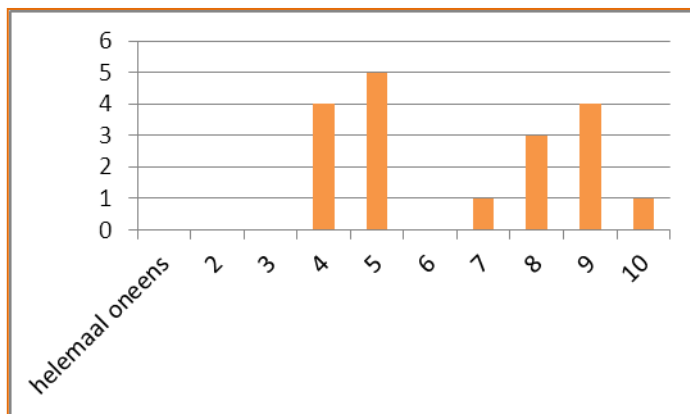
Stelling 3 *Onderwijs aan leerlingen met speciale onderwijsbehoeften kan beter door leerkrachten uit het speciaal onderwijs worden verzorgd dan door leerkrachten uit het regulier onderwijs.*

De scores op dit item bevinden zich tussen 2 en 8. In de opvattingen van de leerkrachten onderbouw is er sprake van een



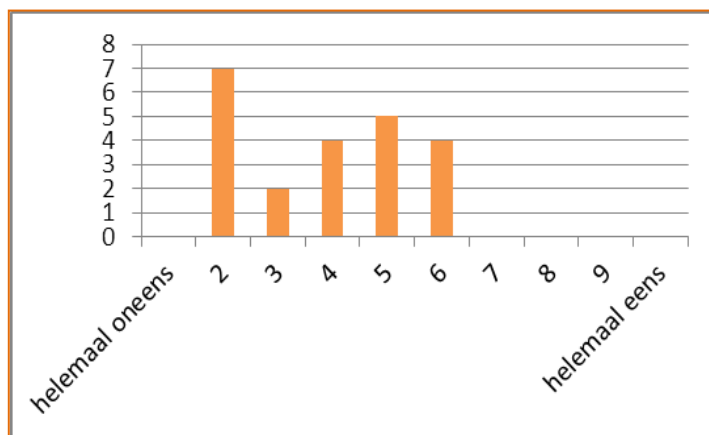
grotere opvangbereidheid voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften op leren en gedrag. Leerlingen met speciale onderwijsbehoeften zijn in het ontwikkelingsgerichte onderwijs in de onderbouw beter te begeleiden dan met het programmagerichte van de midden- en de bovenbouw. Leerkrachten op het SBO zijn meer gespecialiseerd en beschikken over meer vaardigheden en meer mogelijkheden hebben om specifieke begeleiding te bieden, dit komt ook doordat de groepen in het speciaal onderwijs kleiner zijn dan in het regulier basisonderwijs. Men wil het liefst per situatie een inschatting maken waar de leerling met specifieke onderwijsbehoeften het beste geplaatst kan worden.

Stelling 4 *De plaatsing van leerlingen met speciale onderwijsbehoeften in het speciaal onderwijs heeft een positief effect op de sociale en emotionele ontwikkeling van die leerling.*



De scores op dit item bevinden zich nagenoeg allemaal boven 6 (tussen score 4 en 10), hetgeen aangeeft dat het team het met deze stelling overwegend eens is. Opgemerkt wordt dat er vanuit ervaring met eigen leerlingen voorbeelden zijn van kinderen waarvan het welbevinden omhoog ging toen ze naar het SBO gingen.

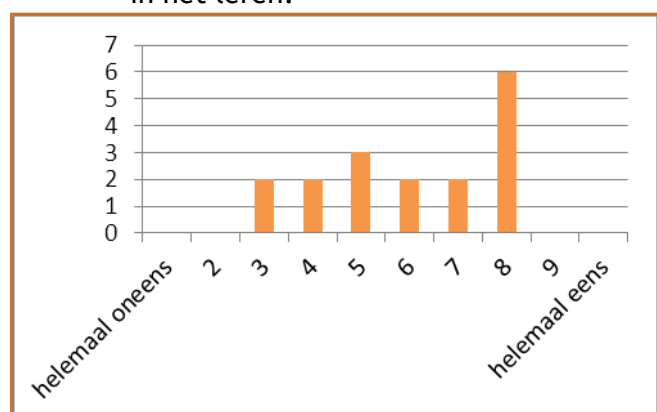
Stelling 5 *Leerlingen met speciale onderwijsbehoeften in de reguliere klas hebben een negatief effect op het leerklimaat in die klas.*



De scores op dit item bevinden zich meest tussen score 2 en 6. Het grootste gedeelte van het team lijkt het met de genoemde stelling meer oneens te zijn (scores van 5 en lager) en een kleiner deel van het schoolteam is het met de stelling meer eens (score 6). Een punt van aandacht is het begrip van de groep voor de leerling met speciale onderwijsbehoeften. Bij probleemgedrag komt de grens sneller in beeld dan bij problemen in het leren.

Stelling 6 *Een leerling met speciale onderwijsbehoeften presteert beter in het speciaal onderwijs dan in het regulier onderwijs. De reistijd is dat waard.*

De scores liggen hier tussen 3 en 8, hetgeen aangeeft dat het team het met de stelling meer eens is. De voorbeelden van leerlingen die 'opknaptten' op het SBO beïnvloeden de opvattingen op dit punt. Anders gezegd: als



het welbevinden in de reguliere setting duidelijk onder druk staat en de kans groot is dat de betreffende leerling opbloeit in de specifieke setting kan het de moeite waard zijn om te verwijzen. Wel wordt opgemerkt dat verwijzen pas in beeld komt als er noodzaak is; afhankelijk van de soort problematiek, de weerslag op de groep, het welbevinden van de betreffende leerling en het draagvermogen van de leerkracht.

3.6.5 Verdere karakterisering van het schoolconcept wat betreft de attitude van het team (het kunnen)

Ook is inzichtelijk gemaakt waar de grens van de school ligt voor wat betreft de opvang van zorgleerlingen. In vier situaties (dystrofie, PDD-NOS, Syndroom van Down en hoogbegaafdheid) is het team gevraagd wanneer er een grens in beeld komt als het gaat om het inspelen op specifieke onderwijsbehoeften. De grens die bij alle situaties in beeld komt, betreft: 'Als ik meer tijd moet besteden aan dit kind ten koste van de aandacht voor andere kinderen' en 'Als blijkt dat door de aanwezigheid van dit kind de prestaties van de andere kinderen onderdruk staan'. In alle situaties wordt deze grens het meeste gescoord. Verder geeft het schoolteam aan dat een grens aan de opvang van leerlingen met speciale onderwijsbehoeften ook bereikt kan worden als de betreffende leerling niet goed in zijn / haar vel zit. Daarmee wordt gedoeld op demotivatie bij de leerling of een opvallende afname van het plezier in het schoolgaan. Het geven van lichamelijk verzorging is een grens die duidelijk door het team wordt aangegeven. Ook kinderen die niet alleen kunnen worden gelaten en/of een gevaar zijn voor zichzelf en andere kinderen kunnen we niet toelaten.

Toelating en plaatsing in een groep hangt ook af van de zorgzwaarte van de groep. Dit hangt ook samen met de mogelijkheid van ondersteuning door de onderwijsassistenten.

In principe geeft de Oranje Nassauschool een leerling met dystrofie een plaats op school, maar de grens kan worden bereikt:

'Als ik meer tijd moet besteden aan dit kind ten koste van de aandacht voor andere kinderen'

'Als blijkt dat door de aanwezigheid van dit kind de prestaties van de andere kinderen onder druk staan'

In principe geeft de Oranje Nassauschool een leerling met PDD-NOS een plaats op school, maar de grens kan worden bereikt (in volgorde van belangrijkheid):

'Als ik meer tijd moet besteden aan dit kind ten koste van de aandacht voor andere kinderen'

'Als blijkt dat door de aanwezigheid van dit kind de prestaties van de andere kinderen onder druk staan'

De huidige praktijk binnen de school is dat het schoolteam leerlingen met een stoornis in het autisme spectrum (ASS) binnen de school opvangt en begeleidt. Er zijn in de praktijk van de afgelopen cursusjaren binnen de school geen voorbeelden van leerlingen met autisme die werden verwezen naar het SBO.

De Oranje Nassauschool heeft een concreet voorbeeld van plaatsing van een leerling met het syndroom van Down. Het is de vraag in hoeverre opvang tot en met groep 8 in de praktijk haalbaar is. Dit ligt aan de mogelijkheden en het gedrag van het kind.

Uit de aangegeven grenzen blijkt dat kinderen met diverse onderwijsbehoeften welkom zijn op de Oranje Nassauschool, maar dat de prestaties van de andere kinderen in de klas hierdoor niet onder druk mogen komen. Ook moet de aandacht die de leerkracht hieraan moet geven niet ten koste gaan van andere kinderen in de klas. Het team geeft aan in principe bereid te zijn meer tijd te besteden aan de leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, maar niet ten koste van alles. Ook is het team wanneer het nodig is bereid om een cursus te volgen om de betreffende leerling goed te kunnen begeleiden.

Overwegend wordt ook niet direct een grens gezien in achterblijvende prestaties van de leerling zelf (de leerling met specifieke onderwijsbehoeften). Maar als de prestaties van de andere leerlingen onder druk komen te staan of er relatief teveel aandacht aan de zorgleerling besteed moet worden, wordt voor het schoolteam een serieuze grens bereikt. Ook komt een grens in beeld als het welbevinden van de leerling met speciale onderwijsbehoeften beduidend beneden peil is. Als school vinden we het moeilijk leerlingen met gecombineerde problematiek onderwijs te geven. Een voorbeeld hiervan is een kind met een lage intelligentie en ADHD.

4. Basisondersteuning

De basisondersteuning beschrijven we aan de hand van de kwaliteitsaspecten van het toezichtkader van de inspectie, aangevuld met preventieve en lichte curatieve ondersteuning. De beschrijving bestaat uit indicatoren die door het samenwerkingsverband zijn vastgesteld. Deze vragenlijst is ook digitaal ingevoerd.

4.1 Basiskwaliteit

Het planmatig werken als onderdeel van de basisondersteuning binnen het primair onderwijs krijgt op de school van het samenwerkingsverband als volgt gestalte. De mate waarin onze school aan de genoemde indicatoren voldoet is hieronder per indicator vermeld.

ONDERWIJSLEERPROCES

Duidelijk

De leerkrachten leggen de leerstof op een duidelijke manier uit aan de leerlingen.

De leerkrachten sluiten bij nieuwe leerstof aan op de voorkennis van de leerling. Die voorkennis wordt gebruikt als brug naar de nieuwe kennis. Ze maken bij de uitleg gebruik van voorbeeldwerkjes, stappenplannen, modellen en schema's. Tijdens de instructie doen ze nadrukkelijk (hardop denkend) voor hoe een probleem opgelost kan worden, hoe een opdracht uitgevoerd moet worden, welke deelstappen ze volgen. De nieuwe leerstof wordt daarna onder nauwgezette begeleiding van de leerkracht ingeoeffend. Leerlingen gaan pas zelfstandig aan de slag, wanneer de leerkracht geconstateerd heeft dat de leerlingen zelfstandig aan de slag kunnen. Deze manier van uitleggen wordt in alle groepen toegepast.

Score: klopt

De leerkrachten gaan steeds na of de leerlingen de uitleg en de opdrachten begrijpen.

De leerkrachten laten de leerlingen tijdens de instructie vertellen hoe ze het gedaan hebben (oplossingsstrategie). Of de leerstof begrepen is controleren ze door de stof te laten samenvatten. Na de start van de verwerking vindt een controlerondje plaats. De leerkrachten gaan dan na of de leerlingen de taak op de juiste wijze uitvoeren. Na afloop van de les bespreken ze het werk kort na. Ze corrigeren en beoordelen dan (steekproefsgewijs) het gemaakte werk.

Score: klopt

Taakgericht

De leerkrachten zorgen voor een duidelijke structuur in de onderwijsactiviteiten.

De leerkrachten vertellen de leerlingen aan het begin van de dag wat ze gaan doen (bordplan / pictogrammen). Ze vertellen aan het begin van elke les het doel van de les. De leerkrachten geven een duidelijk overzicht van de les (b.v. via het bordplan). Ze maken de leerlingen duidelijk wat er op de verschillende momenten tijdens de les van hen verwacht wordt. Ze zorgen dat er duidelijkheid is over het 'wat' en het 'hoe' van de opdrachten. Dat er duidelijkheid is over 'wat te doen indien klaar'. Dit resulteert er in dat de leerlingen zich goed kunnen richten op de lesactiviteiten.

Score: klopt helemaal

Het onderwijsleerproces wordt gekenmerkt door orde en rust.

De lessen beginnen steeds op tijd. Er zijn weinig tot geen onnodige lesverstoringen. Onacceptabel gedrag van leerlingen wordt niet geaccepteerd. In de groepen is sprake van orde en rust. Er worden duidelijke klassenregels gehanteerd. Er heerst een taakgerichte werksfeer.

Score: klopt helemaal

De leerkrachten geven de leerlingen feedback op hun werkhouding en taakaanpak.

De leerkrachten evalueren regelmatig met de leerlingen (groepsgewijs of individueel) hoe hun werkhouding, hun taakaanpak is. Wat gaat goed en wat kan beter. Ze nemen hier de tijd voor. Daar waar nodig gaan ze individueel met leerlingen in gesprek.

Score: klopt; Dit is een ontwikkelpunt.

Activerend

De leerkrachten stimuleren de leerlingen om steeds actief mee te doen en mee te denken.

Tijdens de uitleg laten de leerkrachten de leerlingen zoveel mogelijk zelfstandig of in groepjes actief meedoen. Ze laten hen meewerken. (op bv. kladpapier). Ze passen activerende werkvormen toe (bv. denken-delen-uitwisselen). Ze stellen open vragen die leerlingen aanzetten tot denken. Ze geven de leerlingen opdrachten die hen stimuleren om actief mee te denken. Ze kijken gemaakt werk zoveel mogelijk direct samen met de leerlingen na.

Score: klopt; Dit is een ontwikkelpunt.

De leerkrachten laten de leerlingen regelmatig en op een doelmatige wijze samenwerken.

De leerkrachten creëren situaties waarbij leerlingen (in groepjes) leren van en met elkaar; elkaar vragen stellen en reflecteren op groepsresultaten. Ze leren de leerlingen om op een goede wijze samen te werken. Er zijn afspraken over de wijze waarop leerlingen moeten samenwerken. De leerkrachten bespreken deze regels met de leerlingen en oefenen deze met de leerlingen, zodat ze de regels goed leren toe te passen.

Score: klopt helemaal

Resultaatgericht

De leerkrachten hebben hoge verwachtingen van de resultaten van de leerlingen.

In de contacten met de leerlingen laten de leerkrachten merken dat ze hoge verwachtingen van ze hebben en dat ze ook niet 'accepteren' dat leerlingen beneden verwachting presteren.

Score: klopt; Dit is een ontwikkelpunt.

In de groepen wordt gewerkt met streefdoelen voor de basisvaardigheden.

Voor zowel de methodegebonden toetsen als de niet-methodegebonden toetsen (inclusief pedagogisch LVS) zijn per groep streefdoelen geformuleerd (uitgesplitst voor meerdere niveaus). Zowel de resultaten van de groep als geheel, als de resultaten van de individuele leerlingen worden door de leerkrachten vergeleken met de streefdoelen.

Score: klopt niet; Dit is een ontwikkelpunt.

De leerkrachten evalueren nauwgezet de resultaten die de leerlingen halen.

De resultaten die behaald worden bij de methodegebonden-toetsen, de niet-methodegebonden toetsen en bij de observatie-instrumenten worden door de leerkrachten nauwgezet geanalyseerd (foutenanalyse) en geïnterpreteerd. Dit gebeurt op groepsniveau en op leerlingniveau. Op basis hiervan bepalen ze het vervolgaanbod voor de (sub)groep en/of voor individuele leerlingen. Conclusies en afspraken worden vastgelegd en na verloop van tijd geëvalueerd.

Score: klopt

De leerkrachten gaan met de leerlingen in gesprek over de door hen behaalde resultaten.

De leerkrachten spreken (klassikaal of individueel) met de leerlingen over de door hen behaalde leerresultaten (leerlingenwerk en toetsen). Presteren ze op het te verwachten

niveau? Is hun werkhouding en taakaanpak voldoende? De leerkrachten hebben hierbij ook aandacht voor de positieve aspecten.

Score: klopt. Dit is een ontwikkelpunt.

Afgestemd

De leerkrachten stemmen de leerstof af op de verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen.

De leerkrachten maken structureel gebruik van de mogelijkheden die de methoden bieden om te differentiëren in het aanbod (bijvoorbeeld herhalingsstof, verrijkingsstof en compacting). De afstemming is gericht op zowel zwakkere als op meer begaafde leerlingen. Indien nodig gebruiken ze hiertoe toereikende, additionele leermaterialen. Over de afstemming van het aanbod zijn schoolafspraken gemaakt, die nageleefd worden in alle groepen. Er zijn criteria vastgelegd waarmee is aangegeven wanneer leerlingen aangepaste leerinhouden krijgen aangeboden.

Score: klopt helemaal

De leerkrachten stemmen de instructie af op verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen.

Waar nodig differentiëren de leerkrachten op planmatige wijze in de uitleg van de leerstof. Ze richten zich expliciet tot 'zwakkere' (instructieafhankelijke) leerlingen, geven deze leerlingen vaker beurten en extra voorbeelden, bieden aparte voor-, verlengde, of neveninstructie aan. 'Goede' leerlingen worden tijdens de instructie eveneens aangesproken, bijvoorbeeld door het stellen van moeilijker vragen. Ze zetten leerlingen voor wie de instructie niet is bedoeld, eerder aan het werk.

Score: klopt

De leerkrachten stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen.

Bij de verwerking van de leerstof is, waar nodig, sprake van planmatige differentiatie: De leerkrachten geven de leerlingen aan hun niveau en tempo aangepaste verwerkingsopdrachten (bijvoorbeeld uitloopopdrachten, verdiepingsopdrachten). Ook is differentiatie naar belangstelling een mogelijkheid (keuzeopdrachten).

Score: klopt

De leerkrachten stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.

Naar aanleiding van geconstateerde uitval bij toetsen breiden de leerkrachten voor bepaalde vakgebieden de onderwijstijd voor (sub)groepen of voor individuele leerlingen aantoonbaar uit. Dit vindt plaats in reguliere lessen en/of op momenten van zelfstandig werken. Voor bepaalde leerlingen vergroten ze de onderwijstijd door het geven van huiswerk. In sommige gevallen besteden ze juist minder tijd aan een bepaald leergebied ten gunste van een ander leergebied.

Score: klopt niet; Dit is een ontwikkelpunt.

SCHOOLKLIMAAT

Betrokkenheid

De leerkrachten geven de leerlingen positieve persoonlijke aandacht.

De leerkrachten nemen de tijd voor de leerlingen; 'ze zijn er voor hen'. Bij problemen ontvangen de leerlingen persoonlijke begeleiding. De leerkrachten hebben aandacht voor de persoonlijke situatie van de leerlingen. Ze stimuleren de leerlingen aandacht te hebben voor elkaar.

Score: klopt helemaal

De leerkrachten bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.

De leerkrachten luisteren goed naar de leerlingen en spreken positief over hen. Ze waarderen de inbreng van leerlingen. Ze hebben hoge verwachtingen van de leerlingen en 'stralen dat uit'. De leerkrachten geven de leerlingen veel positieve feedback. Ze laten de leerlingen veel succeservaringen opdoen.

Score: klopt helemaal

Sfeer

De leerkrachten stimuleren leerlingen op een respectvolle manier met elkaar om te gaan.

De leerkrachten stimuleren dat leerlingen elkaar accepteren zoals ze zijn en met elkaar omgaan volgens algemeen aanvaarde normen. Ze stimuleren leerlingen samen te werken, naar elkaar te luisteren en zorg te hebben voor elkaar. Ze staan niet toe dat leerlingen worden uitgelachen, geïntimideerd of gediscrimineerd.

Score: klopt helemaal

De leerkrachten begeleiden de leerlingen bij het respectvol omgaan met elkaar.

De leerkrachten leren de gedrag- en omgangsregels aan door er systematisch en consequent aandacht aan te besteden in alle groepen. Ze laten de leerlingen weten wat het gewenste gedrag is en laten dit gedrag ook zelf zien. De leerkrachten spreken positieve verwachtingen uit naar de leerlingen over hoe ze met elkaar omgaan. Ze begeleiden leerlingen bij het zelf oplossen van ruzies of misverstanden.

Score: klopt helemaal

Veiligheid

Naar aanleiding van onderzoek naar de veiligheidsbeleving en analyse van de incidentenregistratie onderneemt de school gerichte acties.

De schoolleiding zorgt ervoor dat de gegevens uit de incidentenregistratie geanalyseerd worden met het oog op evaluatie en verbetering van het veiligheidsbeleid. Conclusies en daaraan gerelateerde plannen worden besproken binnen het team en vastgelegd.

Score: klopt niet; Dit is een ontwikkelpunt.

De personeelsleden weten hoe ze moeten handelen bij incidenten.

Er is vastgelegd (bijvoorbeeld in een pestprotocol, gedragscode of draaiboek) hoe gereageerd wordt op incidenten en deze procedures zijn bij alle betrokkenen bekend. Duidelijk is hoe schending van afspraken bestraft wordt, welke sancties getroffen moeten worden (zoals schorsing of verwijdering) wie daarbij een rol spelen en wat ieders verantwoordelijkheid is.

Score: klopt

LEERSTOFAANBOD

Volledig aanbod

Bij de aangeboden leerinhouden voor 'Nederlandse taal' en 'Rekenen en wiskunde' betrekken de leerkrachten alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.

De leerinhouden uit de gebruikte methoden zijn dekkend voor alle kerndoelen. Als een methode niet voldoet aan alle kerndoelen, dan kunnen de leerkrachten goed aantonen hoe de hiaten in het aanbod opgevuld zijn met aanvullende materialen. In de gebruikte registratiemappen (klassenboeken, groepsmappen e.d.) van de diverse groepen laten de leerkrachten zien dat de leerinhouden ook feitelijk worden aangeboden.

Score: klopt

Gelegenheid tot leren

De school biedt de leerinhouden voor 'Nederlandse taal' en 'Rekenen en wiskunde' aan zoveel mogelijk leerlingen aan tot en met het niveau van leerjaar 8.

Dit geldt in principe voor alle leerlingen. Wanneer dat niet gebeurt, kan de school dat uitleggen. Dit wordt voor die leerlingen vastgelegd. Deze leerlingen krijgen dan wel alle leerstofdomeinen aangeboden op of net onder het niveau van het minimumprogramma van groep 8.

Score: klopt helemaal

De gebruikte methoden kennen een goede doorgaande leerstoflijn.

De groepen 1 en 2 werken met een beredeneerd en vastgelegd aanbod dat aansluit op de leerinhouden van groep 3 tot en met 8. In de leerjaren 3 tot en met 8 worden de methoden structureel, volledig en op elkaar aansluitend gehanteerd. Wanneer er geen methoden zijn, dan zijn de leerinhouden beschreven in leerlijnen met tussendoelen.

Score: klopt helemaal

De leerinhouden bij Nederlandse taal passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen.

De school biedt een taalrijke omgeving die goed afgestemd is op de op school aanwezige leerlingenpopulatie. Wanneer een groot deel van de leerlingen met taalachterstanden binnenkomt (20 % of meer), wordt gewerkt met een beredeneerd en vastgelegd aanbod voor Nederlandse taal dat past bij de onderwijsbehoeften van deze leerlingen. Er is voldoende aandacht voor woordenschatontwikkeling en spreek- en luistervaardigheid, ook buiten de taallessen om, passend bij de leerling-populatie.

Score: klopt

Het leerstofaanbod in groep 1 sluit goed aan op de ontwikkeling van de instromende leerlingen.

Scholen die samenwerken met een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf met een VVE-aanbod sluiten met hun aanbod aantoonbaar bij het voorschoolse programma aan. In alle andere gevallen is sprake van een goede aansluiting van het leerstofaanbod op het niveau (beginsituatie) van het instromende kind.

Score: klopt

Toerusten en vormen

De school heeft een specifiek aanbod om sociale competenties te ontwikkelen.

De leerkrachten werken in de groepen 1 tot en met 8 systematisch aan de bevordering van de sociaal-emotionele ontwikkeling (zelfbeeld, zelfstandigheid, omgaan met emoties), aan de sociale vaardigheden (samenwerken, zelfredzaamheid, omgaan met conflicten, etc.) en aan houdingen/vaardigheden (zelfsturing, omgaan met verschillen, democratisch handelen, sociale en maatschappelijke verantwoordelijkheid, moreel kunnen oordelen, etc.). Hierover zijn schoolbrede afspraken gemaakt.

Score: klopt

De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie.

De school bevordert een verantwoorde deelname aan en betrokkenheid bij de samenleving. De leerkrachten schenken aandacht aan de bevordering van algemeen gangbare sociale competenties. Ze bevorderen basiswaarden en de kennis, houdingen en vaardigheden voor participatie in de democratische rechtsstaat. De leerkrachten brengen burgerschap en sociale integratie ook zelf in de praktijk.

Score: klopt

ZORG EN BEGELEIDING

Leerlingenbegeleiding

De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en ontwikkeling van de leerlingen.

De leerkrachten volgen de prestaties en ontwikkeling van de leerlingen met landelijk

genormeerde, valide en betrouwbare methodeonafhankelijke toetsen en observatie-instrumenten. Tenminste op het gebied van Nederlandse taal en rekenen en wiskunde, de sociaal-emotionele ontwikkeling, aangevuld met gestructureerde observaties in groep 1 en 2. De toetsen worden in alle groepen bij alle leerlingen 2x per jaar afgenomen. Voor de leerlingen in de aanvangsgroepen wordt tenminste één keer in de kleuterperiode een toets afgenomen voor taalontwikkeling en wiskundige oriëntatie.

Score: klopt helemaal

De leerkrachten volgen systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen. De leerkrachten bepalen in alle groepen regelmatig de prestaties en ontwikkeling van de leerlingen met behulp van dagelijks leerlingenwerk, observatie-instrumenten, methodegebonden toetsen en niet-methodegebonden toetsen. Ze doen dit in ieder geval voor Nederlandse taal, rekenen en wiskunde en sociale competenties. De leerkrachten analyseren zowel op leerling-niveau als op groepsniveau (foutenanalyse).

Score: klopt helemaal

Analyse van opbrengsten leidt daar waar nodig voor groepjes leerlingen of voor individuele leerlingen tot aanpassing van het onderwijs.

In de groepsadministratie (groepsplannen, groepsmappen enz.) en/of in individuele hulpplannen leggen de leerkrachten vast wat de gevolgen van de analyse en de interpretatie daarvan zijn voor de afstemming van het onderwijs (leerstofinhoud, de onderwijstijd, het didactisch en/of het pedagogisch handelen) aan individuele of groepen leerlingen.

Score: klopt helemaal

De school stelt, indien nodig, voor leerlingen een ontwikkelingsperspectief vast.

Voor de leerlingen die voor één of meerdere van de vakgebieden (rekenen, lezen, begrijpend lezen en/of spelling) niet het eindniveau groep 8 zullen halen, stelt de school een ontwikkelingsperspectief vast.

Score: klopt

De school volgt en evalueert het ontwikkelingsperspectief en stellen het indien nodig bij.

Tenminste eenmaal per jaar stelt de school voor iedere leerling vast of de ontwikkeling gunstiger, in overeenkomstig met of ongunstiger is dan het vastgestelde ontwikkelingsperspectief. Op basis hiervan wordt het ontwikkelingsperspectief, in overleg met ouders en zo mogelijk de leerling, indien nodig bijgesteld. De gevolgen daarvan voor het onderwijsaanbod worden vastgelegd.

Score: klopt

Leerlingenzorg

De leerkrachten signaleren vroegtijdig welke leerlingen bijzondere zorg nodig hebben.

Op basis van het gebruikte leerlingvolgsysteem (zowel methodegebonden als niet-methodegebonden) zijn voor alle binnen de school gebruikte toetsen en observatieinstrumenten eenduidige criteria vastgelegd waarmee leerkrachten inzichtelijk maken bij welke leerlingen leerachterstanden te groot zijn en/of de ontwikkeling stagneert. Deze criteria waarmee de extra onderwijsbehoeften bepaald worden zijn bij alle leerkrachten bekend.

Score: klopt helemaal

Op basis van de analyse van de verzamelde gegevens bepalen de leerkrachten de aard van de zorg voor de leerlingen.

In geval van gesignaleerde achterstanden en/of stagnerende ontwikkeling analyseren de leerkrachten de verzamelde gegevens over het actuele leer- en ontwikkelingsproces (school, groep, leerkracht, thuissituatie). Deze analyse wordt zo nodig gevolgd door

diagnostisch onderzoek om aard en oorzaak scherper te krijgen. Vervolgens krijgt op grond hiervan de extra zorg een concrete en passende invulling. Bij de bepaling van de zorg houden de leerkrachten nadrukkelijk rekening met de stimulerende (positieve aspecten en belemmerende factoren). Deze gebruiken ze bij het bepalen van de aard van de zorg.

Score: klopt. Dit is een ontwikkelpunt.

De leerkrachten hebben inzicht in de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen.

De leerkrachten hebben per leerling de onderwijsbehoeften inzichtelijk vastgelegd. Dit betreft de onderwijsbehoefte met betrekking tot onderwijstijd, instructie, leerstof en verwerking. Maar ook de specifieke onderwijsbehoeften in geval van geconstateerde leer- en gedragsproblemen (dyslexie, dyscalculie, ADHD enzovoort).

Score: klopt. Dit is een ontwikkelpunt.

De leerkrachten voeren de zorg planmatig uit.

Voor alle leerlingen die overeenkomstig de criteria in aanmerking komen voor extra zorg, wordt de zorg tijdig in gang gezet. De beginsituatie is helder omschreven. Er worden concrete doelen geformuleerd. De activiteiten zijn concreet beschreven en gepland. Het moment en de wijze van evaluatie zijn vastgelegd. Één en ander is inzichtelijk vastgelegd in handelingsplannen (individuele plannen of groepsplannen). Vanuit de door hen gebruikte (school)documenten kunnen de leerkrachten laten zien dat er consequent wordt gewerkt aan de uitvoering van de zorg.

Score: klopt

De leerkrachten evalueren regelmatig de effecten van de zorg.

Leerkrachten gaan aantoonbaar na of de doelen van de extra zorg gerealiseerd zijn en of de hulp adequaat was. Deze evaluatie leidt tot beredeneerde en vastgelegde keuzes voor het vervolgtraject. Hierbij zijn de leerkracht en de interne begeleider betrokken. Dit zorgt ervoor dat leerlingen steeds bij hen passende zorg ontvangen.

Score: klopt helemaal

Doorstroom van leerlingen

De leerkrachten gebruiken de informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen.

De school vraagt informatie op van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen. De school gebruikt de informatie voor de begeleiding van leerlingen. Indien nodig wordt met de school of de instelling in contact getreden om onder andere de onderwijsbehoeften duidelijk(er) te krijgen.

Score: klopt helemaal

De school maakt beredeneerde afwegingen bij de doorstroom van leerlingen binnen de school.

De school heeft beschreven welke procedures er gelden met betrekking tot de verlengde kleuterperiode, de overgang van groep 1 naar groep 2, de verkorte kleuterperiode, de overgang van groep 2 naar groep 3 en het mogelijk doubleren in de groepen 4 tot en met 8. Besluiten worden beargumenteerd (na het volgen van de juiste procedure) genomen en vastgelegd in het leerling-dossier. Alle betrokkenen zijn op de hoogte van de geldende procedures.

Score: klopt helemaal

De school zorgt voor een 'warme overdracht' tijdens de schoolloopbaan van de leerlingen.

De leerkrachten 'dragen hun groep over' aan de leerkracht van de volgende groep. In een overgangsbespreking komen alle leerlingen aan de orde en worden vooral de

onderwijsbehoeften van de groep als geheel en van de afzonderlijke leerlingen besproken. Wanneer de leerlingen naar het voortgezet onderwijs gaan is er een bespreking met een vertegenwoordiger van de vervolgschool. Ook hier komen vooral de onderwijsbehoeften van de leerlingen aan de orde.

Score: klopt helemaal

Zorgstructuur

Er is structureel overleg tussen de leerkracht en de interne begeleider.

Er is periodiek overleg tussen de leerkracht en de interne begeleider over de zorg aan de leerlingen (minimaal 3x per jaar). Het effect van de geboden hulp wordt besproken. De inhoud van de contacten met ouders komt aan de orde. Knelpunten behorend bij de zorg aan de leerlingen komen aan de orde. Dit overleg leidt tot afspraken die vastgelegd worden en tijdens een volgend overleg geëvalueerd worden.

Score: klopt helemaal

De school werkt daar waar nodig samen met externe organisaties en deskundigen.

De school werkt samen met Regionale Expertise Centra (REC's), scholen voor speciaal basisonderwijs (SBO) en andere instellingen, zodat indien nodig van hun kennis en inzet gebruik kan worden gemaakt, bij leerlingen bij wie de leerkrachten niet tegemoet kunnen komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze inbreng van externen levert meer kennis op in het omgaan met de op school voorkomende leer/ en gedragsproblemen.

Score: klopt helemaal

Er is regelmatig overleg tussen de interne begeleider en de schoolleiding over het functioneren van de leerlingenzorg.

De interne begeleider en de schoolleiding hebben regelmatig (minimaal 3 x per jaar) overleg over het functioneren van de zorg. Daarvoor zijn er een aantal vaste besprekingspunten. De interne begeleider rapporteert over de knelpunten en over het effect van genomen maatregelen naar aanleiding van eerder geconstateerde knelpunten. De conclusies n.a.v. de bespreking worden vastgelegd.

Score: klopt helemaal

De verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot de zorg is voor ieder duidelijk.

De verantwoordelijkheden, bevoegdheden en daarvan afgeleide taken van de verschillende betrokkenen (directeur, interne begeleider, coach, leerkracht en RT-er) met betrekking tot de leerlingenzorg zijn duidelijk omschreven en bij ieder bekend.

Score: klopt helemaal

De leerkrachten zien zichzelf als de eerstverantwoordelijke voor wat betreft de zorg aan de leerlingen.

De regie over de zorg aan alle leerlingen ligt bij de leerkrachten en niet bijvoorbeeld bij de interne begeleiders. Dit betekent onder meer: Leerkrachten zijn het eerste aanspreekpunt voor de zorg aan de kinderen uit hun groep. Leerkrachten sturen de zorg aan, ook bijvoorbeeld als de leerling zorg buiten de groep krijgt. De leerkrachten voeren de zorg zoveel mogelijk zelf uit. De uitgevoerde zorg is overeenkomstig de op school gemaakte afspraken.

Score: klopt

KWALITEITZORG

Voorwaarden voor kwaliteit

De school gaat actief na wat de onderwijsbehoeften zijn van de leerlingpopulatie.

Het personeel heeft kennis van de kenmerken van de schoolbevolking. Ze kennen de

onderwijsbehoeften (m.b.t. onderwijstijd, leerstofaanbod, instructietijd en verwerkingstijd).

Score: klopt

De school stemt het onderwijsleerproces af op de onderwijsbehoeften van onze leerlingpopulatie.

De kennis van de onderwijsbehoeften van de leerlingen heeft aantoonbaar consequenties voor de inrichting van het onderwijsleerproces. Denk daarbij bijvoorbeeld aan onderwijstijd, leerstofaanbod, instructietijd en verwerkingstijd. Deze consequenties worden vastgelegd (b.v. in de groepsadministratie). Jaarlijks wordt dit geëvalueerd en indien nodig bijgesteld (b.va. binnen de groepsbespreking).

Score: klopt

De school gaat na hoe leerlingen zich handhaven in het onderwijs.

De school weet hoe de oud-leerlingen functioneren in het vervolgonderwijs. De rapportage die de school vanuit het voortgezet onderwijs ontvangt over het functioneren van onze oud-leerlingen wordt systematisch geanalyseerd. Dit wordt vergeleken met de verwijzadviezen. Dit wordt besproken met vertegenwoordigers van het voortgezet onderwijs. Daar waar er aanleiding toe is, past de school het onderwijsleerproces aan. De conclusies naar aanleiding van de analyse worden vastgelegd.

Score: klopt helemaal

Systeem van zelfevaluatie

De school plant elk jaar activiteiten in om de kwaliteit van het onderwijs te onderzoeken, te borgen, te verbeteren en openbaar te maken.

Dit is de kern van de kwaliteitszorg. De schoolleiding kan aantonen dat jaarlijks deze activiteiten ingepland worden. Bij openbaar maken gaat het om het afleggen van horizontale en verticale verantwoording.

Score: klopt; Dit is een ontwikkelpunt.

De school heeft de doelen en activiteiten op het gebied van kwaliteitszorg vastgelegd in een kwaliteitsbeleidsplan.

Binnen de systematische aanpak van de kwaliteitszorg heeft de schoolleiding de doelen en activiteiten op het gebied van kwaliteitszorg vastgelegd in een kwaliteitsbeleidsplan. In het kwaliteitsbeleidsplan wordt ook beschreven wie wat op welk moment doet in dit proces en het is duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is. De doelen zijn meetbaar (in waarneembare effecten) en concreet (wat betreft de beoogde verbeteringen) uitgewerkt.

Score: klopt niet; Dit is een ontwikkelpunt.

De school zorgt voor systematische analyse van het onderwijsleerproces en de leerlingopbrengsten met als doel om tijdig zwakke plekken te signaleren.

De school meet de resultaten aan het eind van de basisschool d.m.v. een landelijk genormeerde eindtoets (of een vervangende, door de inspectie aanvaarde werkwijze). De school vergelijkt de eindresultaten met die van scholen met een vergelijkbare schoolbevolking. Ook vergelijkt ze de resultaten met de eigen doelstellingen hieromtrent. Daarnaast worden ook de resultaten van de leerlingen gedurende de schoolperiode voor in ieder geval Nederlandse taal en rekenen en wiskunde geëvalueerd. Er wordt geëvalueerd of het onderwijsleerproces voldoet aan dat wat hierover in het schoolplan en/of andere schooldocumenten is vastgelegd (visie/strategische doelen/beleidsdoelen). Een evaluatie omvat het betrouwbaar meten, analyseren en waarderen van het onderwijsleerproces met als doel te komen tot kwaliteitsverbetering van de school.

Score: klopt

De school verzamelt systematisch feedback van personen van buiten de school over de aspecten die zij zelf ook evalueert.

De school vraagt feedback aan personen van buiten de school. Dit gebeurt over onderwerpen waar de school zichzelf op evalueert en/of over de manier van zelfevaluatie. De schoolleiding kan aantonen deze evaluatie te analyseren en de uitkomsten hiervan te betrekken in het bepalen van verbeteracties.

Score: klopt

COMMUNICATIE MET OUDERS

Meedenken

De personeelsleden laten zich waar nodig informeren over de opvattingen en bevindingen van ouders over de ontwikkeling van hun kind op school en thuis.

De school neemt initiatief om een goed beeld te krijgen over de thuissituatie, de schoolbeleving, de begeleiding van kind en/of gezin door instellingen voor hulpverlening, de effecten van specifieke begeleiding, enzovoort. De bevindingen worden vastgelegd in notulen en/of leerlingdossiers.

Score: klopt

De ouders/verzorgers van leerlingen worden betrokken bij de zorg aan hun kind.

Leerkrachten en/of interne begeleiders geven op duidelijke en begrijpelijke wijze aan wat hun beeld is van de ontwikkeling van het kind. Ze geven de ouders inzicht in de vorderingen m.b.t. de basisvaardigheden en in de in de sociaal-emotionele ontwikkeling van hun kind. Ze informeren ouders zo dat ouders begrijpen hoe zij tot dit beeld komen. Ze vragen of ouders dit beeld herkennen en eventuele zorgen kunnen meemaken. Leerkrachten en/of interne begeleiders gaan na welk beeld ouders hebben over de ontwikkeling van hun kind thuis en op school. Ze stellen samen met de ouders de onderwijsbehoefte van het kind vast. Ze gaan samen met de ouders na wat de beste aanpak is voor het kind, op school en waar mogelijk ook thuis. Ze stemmen de aanpak op school af met ouders en zorgen ervoor dat deze aanpak voor ouders duidelijk en acceptabel is. Ze maken duidelijke afspraken over wie wat doet en over de manier waarop geëvalueerd wordt.

Score: klopt

De school ondersteunt de ouders bij de aanpak van hun kind thuis.

De school organiseert regelmatig thema-avonden met pedagogisch-didactische onderwerpen. De school geeft voorlichting over de methoden die gebruikt worden (informatieavonden). Leerkrachten geven tips en ideeën over hoe ouders thuis op positieve en plezierige wijze de ontwikkeling van hun kind kunnen bevorderen. Leerkrachten stimuleren ouders om vanuit hoge verwachtingen met het kind om te gaan. Leerkrachten ondersteunen de ouders bij begeleiding van hun kind in de thuissituatie (huiswerkbegeleiding). Leerkrachten geven ouders bruikbare adviezen ten aanzien van huiswerkbegeleiding.

Score: klopt

CONTACTEN MET EXTERNEN

Functioneel

De school onderhoudt functionele contacten met voor- en naschoolse voorzieningen.

De school onderhoudt contacten met naschoolse voorzieningen gericht op overdracht van leerlingengegevens, op de aansluiting(sproblematiek) en op afstemming.

Score: klopt helemaal

De school onderhoudt functionele contacten met scholen voor voortgezet onderwijs.

De school onderhoudt contacten met scholen voor voortgezet onderwijs, waar leerlingen

naar zijn uitgestroomd. De contacten zijn gericht op overdracht van leerlingengegevens en de aansluitingsproblematiek, op afstemming en op voorlichting. De school heeft de afspraken over de nazorg van uitstromende leerlingen vastgelegd. De school ontvangt rapportages over de vorderingen van oud-leerlingen.

Score: klopt helemaal

De school onderhoudt functionele contacten met de onderwijsadviesdienst(en).

De school heeft afspraken over dienstverlening door de onderwijsadviesdienst vastgelegd. De school heeft daarin afspraken gemaakt over leerlingbegeleiding, systeembegeleiding. Vooraf worden duidelijke doelstellingen vastgelegd. De effecten van de begeleiding worden nagegaan en geëvalueerd.

Score: klopt helemaal

De school neemt actief deel aan relevante netwerken.

De school is actief betrokken bij de activiteiten binnen het SWV. De school onderhoudt daar waar nodig contacten met instellingen voor jeugdhulpverlening, instellingen voor (geestelijke) gezondheidszorg enz., voor het op elkaar afstemmen van interventies.

Score: klopt helemaal

SCHOOLONTWIKKELING

Resultaatgericht

De schoolleiding stimuleert een resultaatgerichte cultuur en draagt dit uit.

In de schoolgids, het schoolplan en andere beleidsdocumenten wordt nadrukkelijk aangegeven dat de school streeft naar goede resultaten en hoge verwachtingen heeft van haar leerlingen en leerkrachten. De streefdoelen worden bekend gemaakt aan de verschillende belanghebbenden (schoolplan, schoolgids, schooldocumenten). De schoolleiding bewaakt de realisatie van de doelen (evaluatie en bijstelling). De schoolleiding controleert of afspraken nagekomen worden. De schoolleiding onderstreept steeds het belang van goede resultaten (ouderavonden, schoolkrant, personeelsvergaderingen, informele contacten enz.).

Score: klopt

Het team werkt met schoolspecifieke streefdoelen.

Voor de niet-methodegebonden toetsen heeft het team per toets (inclusief pedagogisch LVS) en per groep streefdoelen geformuleerd. Deze streefdoelen zijn afgestemd op onze schoolpopulatie. Het team stelt daarbij hoge doelen (hoge verwachtingen). De doelen zijn vastgesteld tijdens een overleg met het team.

Score: klopt niet; Dit is een ontwikkelpunt

Het team werkt planmatig aan goede resultaten.

De schoolleiding laat zich informeren (of gaat zelf na) hoe de resultaten voor de verschillende groepen zich verhouden tot de streefdoelen (en de scores van scholen met een vergelijkbare populatie). Welke trends er waarneembaar zijn enz. Op basis van deze analyse worden, indien nodig verbeteracties in gang gezet. De conclusies en de verbeteracties worden vastgelegd. Na een vooraf bepaalde periode wordt gemeten wat de effecten zijn van de in gang gezette verbetering en vindt evaluatie en bijstelling plaats.

Score: klopt

Wanneer de resultaten daar aanleiding toegeven wordt het onderwijsleerproces door het team nader geanalyseerd.

Het personeel bepaalt gezamenlijk welke aspecten van het onderwijsleerproces het nader wil analyseren (b.v. leertijd, inhoud instructie, gebruikte methoden enz.). Welke gegevens ze daarbij willen verzamelen, op welke manier en door wie. De uitkomsten

vergelijken ze met bevindingen uit de vakliteratuur en/of bespreken ze met een extern deskundige.

Score: klopt

De conclusies naar aanleiding van analyses worden besproken binnen het team.

Trendanalyses en verdiepende analyses van het onderwijsleerproces (en de conclusies naar aanleiding daarvan), worden besproken tijdens een teamoverleg. De teamleden kijken daarbij naar oorzaken van opvallende trends. En ze spreken af wat ze doen om te borgen en te verbeteren.

Score: klopt

Het team stelt gezamenlijk verbeteronderwerpen en succesmaten vast.

Gezamenlijk wordt vastgesteld wat de onderwerpen zijn waar aan gewerkt gaat worden. Daarbij wordt ook concreet en meetbaar vastgesteld wat leerlingen, leerkrachten, interne begeleiders en schoolleiding moeten kennen, kunnen en doen, om de gestelde verbeterdoelen te realiseren.

Score: klopt

De schoolleiding gaat met de leerkrachten in gesprek over de in hun groep behaalde resultaten en dat in relatie tot hun lesgeven.

De schoolleiding stelt zich op de hoogte van de didactische, pedagogische en organisatorische vaardigheden van de leerkrachten (o.a. klassenbezoeken). De schoolleiding stelt zich op de hoogte van de toetsresultaten die in de verschillende groepen behaald worden in relatie tot de streefdoelen en de historie van de groep. De schoolleiding bespreekt dit met de individuele leerkrachten en legt indien nodig de relatie met de kwaliteit van het lesgeven. Daar waar nodig wordt ondersteuning, begeleiding en/of coaching geadviseerd en geregeld.

Score: klopt

4.2 Preventieve en licht curatieve ondersteuning

In deze paragraaf wordt beschreven hoe de school door middel van preventieve en licht curatieve ondersteuning tegemoetkomt aan onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen.

A. Het zorgteam binnen onze school heeft voldoende expertise om op een adequate wijze handelingsgericht te (laten) handelen in de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen en gezinnen.

In het zorgteam van de school is onderwijs- en zorgexpertise van buiten het onderwijs beschikbaar. De onderwijsexpertise is onafhankelijk van de school. De zorgexpertise heeft verbinding met het gemeentelijke zorgsysteem (CJG). De afstemming met ketenpartners is gewaarborgd. De school maakt duidelijk hoe in- en externe expertise wordt ingezet.

Score: klopt

B. Onze school hanteert de principes van handelingsgericht werken als uitgangspunt voor het verlenen van ondersteuning op alle niveaus.

In de begeleiding van groepen en individuele leerlingen wordt handelingsgericht gewerkt. De ondersteuningsstructuur van de school is ingericht volgens de uitgangspunten van HGW. Dit geldt ook voor het LVS.

Score: klopt; Dit is een ontwikkelpunt.

C. Onze school is gericht op het behalen van optimale opbrengsten.

Het doelgericht realiseren van optimale opbrengsten, passend bij de leerlingpopulatie en individuele kinderen is een integraal onderdeel van het beleid van de school. Dit uit zich in het formuleren van streefdoelen per groep. De school rapporteert en evalueert

opbrengsten op school-, groeps- en individueel niveau. Er worden opbrengstgerichte gesprekken gevoerd.

Score: klopt helemaal

- D. Onze school hanteert een sluitende ondersteunings- en zorgaanpak voor leerlingen met dyslexie.

Het (lees)onderwijs van de school (groep 1 t/m 8) is erop gericht om signalen van mogelijk dyslexie in een vroeg stadium op te merken. In het dyslexieprotocol van de school is dit adequaat geformuleerd. Bij signalen van mogelijke dyslexie handelt de school preventief en aanvullend op het (lees)onderwijs binnen de school. In het dyslexieprotocol is geformuleerd op welke wijze deskundigen worden ingezet. Het dyslexieprotocol wordt structureel gehanteerd bij het signaleren en begeleiden van leerlingen die (mogelijk) dyslexie hebben.

Score: klopt helemaal

- E. Onze school hanteert een sluitende ondersteunings- en zorgaanpak voor leerlingen met dyscalculie/ernstige rekenproblemen.

Het (reken)onderwijs van de school (groep 1 t/m 8) is erop gericht om signalen van mogelijk dyscalculie of ernstige rekenproblemen in een vroeg stadium op te merken. In het dyscalculieprotocol van de school is dit adequaat geformuleerd. Bij signalen van mogelijke dyscalculie of ernstige rekenproblemen handelt de school preventief en aanvullend op het (reken)onderwijs binnen de school. In het dyscalculieprotocol is geformuleerd op welke wijze deskundigen worden ingezet. Het protocol wordt structureel gehanteerd bij het signaleren en begeleiden van leerlingen die (mogelijk) dyscalculie of ernstige rekenproblemen hebben.

Score: klopt niet; Dit is een ontwikkelpunt.

- F. Onze school hanteert onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen met een minder dan gemiddelde intelligentie.

De school heeft normen geformuleerd wanneer bij begeleiding van leerlingen sprake zal zijn van aanpassing van het onderwijsprogramma vanwege minder dan gemiddelde intelligentie. De school hanteert voor dergelijke leerlingen leerlijnen, die doelgericht onderwijs voor deze leerlingen mogelijk maken. De organisatie binnen de school en de groep is afgestemd op het realiseren van mogelijkheden om deze leerlingen binnen de school het onderwijs te laten volgen.

Score: klopt

- G. Onze school hanteert onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen met een meer dan gemiddelde intelligentie.

De school heeft normen geformuleerd wanneer bij begeleiding van leerlingen sprake zal zijn van aanpassing van het onderwijsprogramma vanwege meer dan gemiddelde intelligentie. De school hanteert voor dergelijke leerlingen leerlijnen, die doelgericht onderwijs voor deze leerlingen mogelijk maken. De organisatie binnen de school en de groep is afgestemd op het realiseren van mogelijkheden om deze leerlingen binnen de school het onderwijs te laten volgen. Voor het vaststellen van hoogbegaafdheid hanteert de school een vast protocol.

Score: klopt; Dit is een ontwikkelpunt.

- H. Onze school is fysiek toegankelijk en heeft de beschikking over hulpmiddelen voor leerlingen met een (meervoudige) lichamelijke beperking.

Het beleid van de school is erop gericht om door middel van toegankelijkheid van het gebouw en (realiseren van) aanwezige voorzieningen en hulpmiddelen leerlingen met lichamelijke beperkingen het onderwijs op de school te laten volgen (zie ook paragraaf 4.3)

Score: klopt niet

- I. Onze school hanteert een (preventieve en licht-curatieve) aanpak op sociale veiligheid en gedragsproblemen.

Het organisatie- en ondersteuningsbeleid van de school is erop gericht de sociale veiligheid van leerlingen en medewerkers te bevorderen en gedragsproblemen te

voorkomen. Ondersteuningsbehoeften op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling worden door de school op een eenduidige wijze in een vroeg stadium gesignaleerd. Voor iedere medewerker is duidelijk op welke wijze gehandeld moet worden in geval van escalaties. De school heeft een pestprotocol gericht op dader, slachtoffer en ouders en handelt daar consequent naar.

Score: klopt

J. Onze school heeft een voor alle medewerkers bekend en toegankelijk protocol voor medische handelingen.

Voor elke medewerker is duidelijk welke medische handelingen wel of niet gedaan mogen worden. In het dossier van de leerling is vastgelegd welke medische ondersteuning een leerling in voorkomende gevallen nodig heeft, hoe dit georganiseerd is, wie in noodsituatie handelend mag optreden en wie in alle gevallen verantwoordelijk is.

Score: klopt helemaal niet (n.v.t.)

K. Onze school is in staat vroegtijdig leer-, opgroei- en opvoedproblemen te signaleren

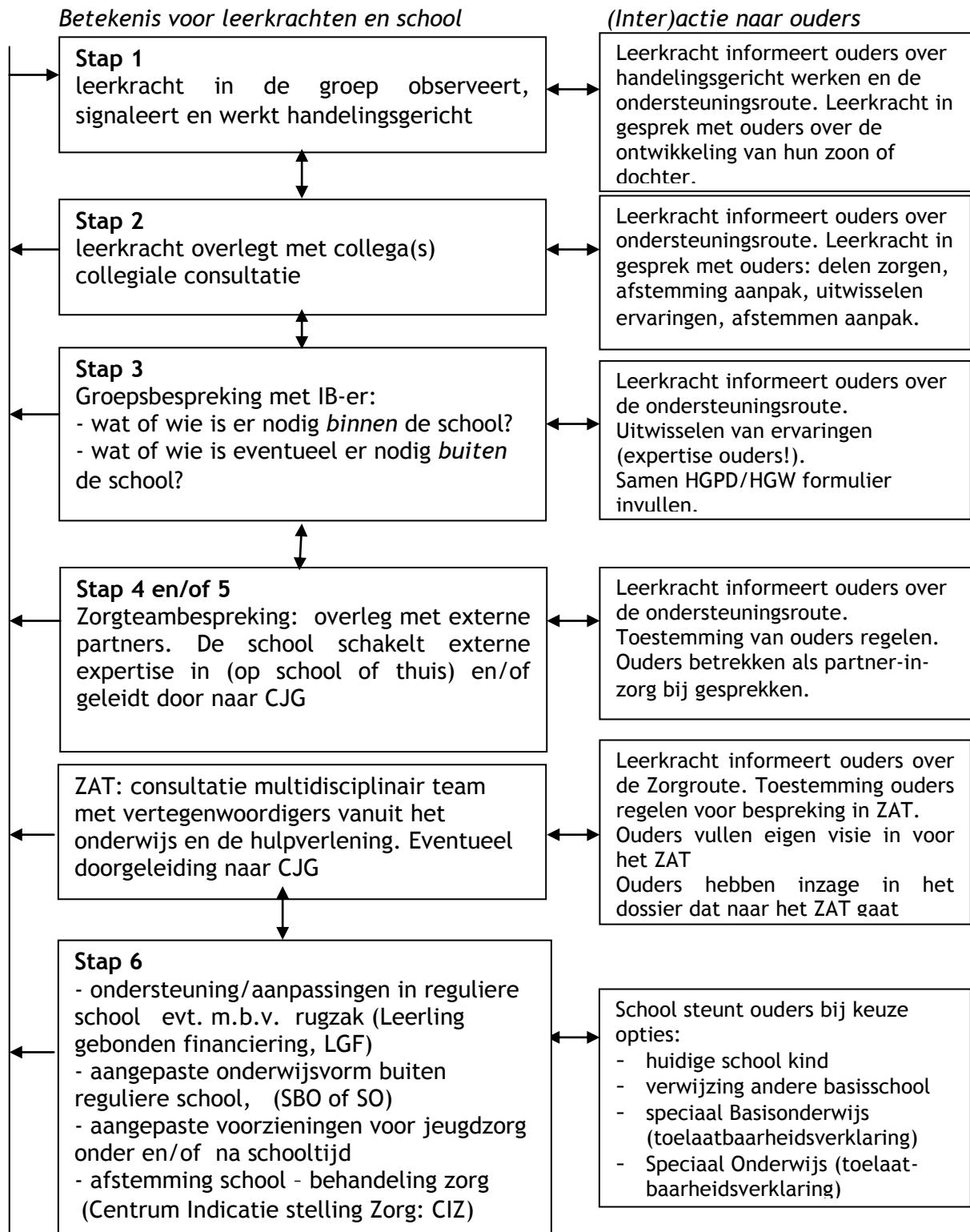
Het ondersteuningsbeleid van de school is erop gericht dat niet alleen belemmeringen in de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling binnen de school in een vroeg stadium worden onderkend, maar dat dit ook geldt bij belemmeringen in de sociale context van leerlingen buiten de school.

Score: klopt

4.3 Ondersteuningsstructuur

4.3.1 Ondersteuningsstructuur schematisch

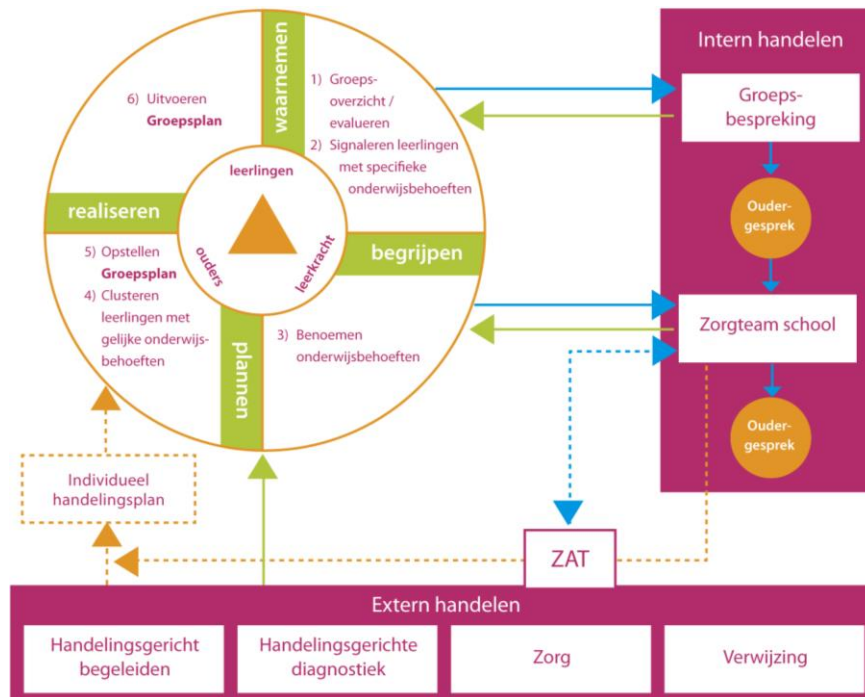
Onderstaand schema toont de ondersteuningsstructuur zoals deze binnen onze school wordt gehanteerd.



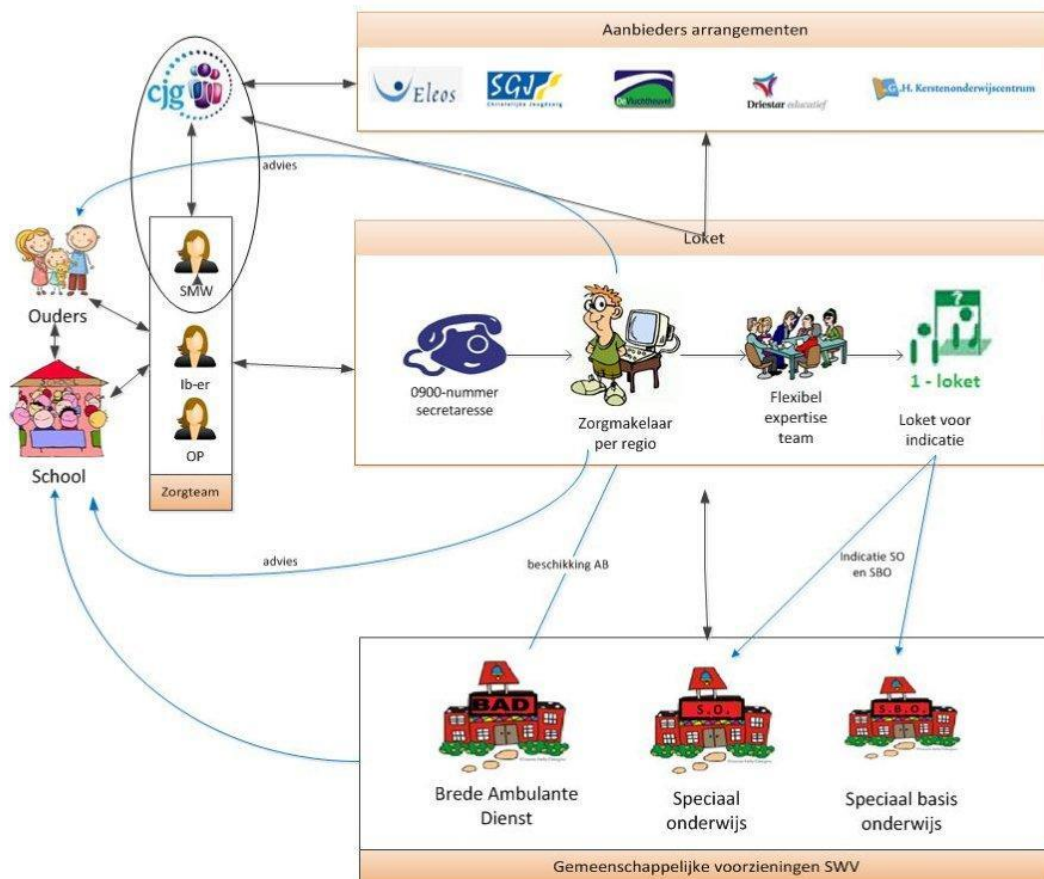
NB

Evaluatie en monitoring van de resultaten van de acties is vast onderdeel van elke stap.

4.3.2 Ondersteuningsstructuur/ 1-Zorgroute visueel intern



4.3.3 Ondersteuningsstructuur visueel extern.



4.3.3 Beschrijving van functies en taakprofielen binnen ondersteuningsstructuur

Voor de beschrijving van functies en taakprofielen binnen de ondersteuningsstructuur van de school verwijzen we naar de Schoolgids.

Ondersteuningsprofiel Oranje Nassauschool Veen
Vastgesteld april 2014

5. Extra ondersteuning

In dit hoofdstuk beschrijven we welke extra (specifieke) ondersteuningsmogelijkheden de Oranje Nassauschool heeft. Na de uitgangspunten van de school voor het bieden van extra ondersteuning wordt aan de hand van vijf aspecten de mogelijkheden, randvoorwaarden en beperkingen van de school beschreven.

5.1. Uitgangspunten

1. De school is bereid bij kinderen met extra onderwijs-, ondersteunings- en opvoedbehoeften te onderzoeken welke extra ondersteuning binnen de school gerealiseerd kan worden.
2. De school gaat hiertoe een open gesprek aan met de ouders van een leerling.
3. Voor de school staat het belang van het kind hierbij voorop: zowel ontwikkelingsmogelijkheden als welbevinden moeten gewaarborgd zijn.
4. Ouders zijn voor ons een belangrijke partner bij het inrichten van (extra) ondersteuning voor leerlingen.
5. Bij gesprekken over individuele leerlingen worden ouders uitgenodigd.
6. Vanaf groep 6 vinden voorafgaand aan gesprekken over individuele leerlingen gesprekken met de betreffende leerlingen door de leerkracht plaats.
7. Daar waar sprake is van de noodzaak van het hanteren van protocollen zal de school deze in overleg met deskundigen inzetten binnen de mogelijkheden van de school.

5.2 Mogelijkheden

5.2.1 Extra aandacht en handen

Betreffende het domein 'Extra aandacht en handen' kan het volgende opgemerkt worden. Op de school zijn twee intern begeleiders beschikbaar. Voor groep 1, 2 en 3 is er een intern begeleider beschikbaar voor totaal 1 dag per week en voor groep 4 t/m 8 is er ook een intern begeleider beschikbaar voor totaal 1 dag per week.

Daarnaast is er binnen de zorgstructuur structureel 1 fulltime onderwijsassistente beschikbaar. De werkelijke inzet wordt verdeeld over meerdere onderwijsassistenten. Deze onderwijsassistente helpt de leerlingen met een rugzak en vervult verder een taak bij de overige leerlingen die hulp nodig hebben. De leerlingen met een eigen ontwikkelingsperspectief worden eveneens door de onderwijsassistenten geholpen. Het is afhankelijk van het aantal vakgebieden waarop zij een ontwikkelingsperspectief hebben hoeveel tijd en begeleiding wordt gegeven.

Te ontvangen middelen voor het geven van extra ondersteuning zullen voor 90% worden ingezet om extra onderwijsassistentie te realiseren.

Op dit moment wordt er op het gebied van de zorg binnen de schoolsituatie geen ouderhulp ingezet.

5.2.2 Onderwijsmaterialen

Wat betreft de beschikbare onderwijsmaterialen met speciale didactische kenmerken zijn aanwezig:

- Veel ontwikkelingsmateriaal in groep 1 en 2 op tal van ontwikkelingsgebieden (om tegemoet te komen aan een diversiteit in leren)
- Veel materiaal voor remedial teaching (op het gebied van leren, gedrag en omgaan met stoornissen). Door de intern begeleider wordt de orthotheek up-to-date gehouden.
- Veel materiaal voor extra verdieping en verrijking.
- Connect- en Ralfi-oefenprogramma
- Leespraat: een doorgaande leerlijn naar lezen en praten voor leerlingen met het Downsyndroom

- In toenemende mate wordt voor zorgleerlingen en voor de groep gebruik gemaakt van time-timers.
- Voor de groepen 1 t/m 8 zijn computers in het lokaal ter beschikking van de leerlingen. Deze worden voornamelijk gebruikt voor automatisering en oefening bij spelling en rekenen.
- In de groepen 3 t/m 8 is in elke groep een digibord beschikbaar. Voor groep 1 en 2 is er één digibord beschikbaar. Deze digiborden zijn ontzettend handig om instructies visueel te maken.
- Voor leerlingen met dyslexie is het programma Kurzweil 3000 beschikbaar. Deze software zet getypte tekst om in gesproken tekst. Kurzweil 3000 wordt ingezet vanaf groep 5.
- Aanpassingen voor kinderen met specifieke fysieke belemmeringen: wiebelkussen voor kinderen met motorische problemen.
- Voor het werken aan groepsverantwoordelijkheid is de school in het bezit van de pakketten van Taakspel voor zowel de onder- als de bovenbouw. Beide intern begeleiders zijn hierin getraind.

De school is bereid vanuit extra te ontvangen middelen binnen de budgettaire mogelijkheden aangepast meubilair aan te schaffen.

5.2.3 Ruimtelijke omgeving/inrichting:

- Voor speciale bewegingsbehoeften:

Er is sprake van een vrijwel drempelloze school die toegankelijk is voor een rolstoel.

Er is geen time-out ruimte beschikbaar.

- Voor verzorging:

Er is geen specifieke ruimte aanwezig voor lichamelijke verzorging. Wel is er een invalidentoilet aanwezig. Er is geen apart toilet binnen de school met een douchegelegenheid.

- Voor speciale leerbehoeften:

Voor de onderwijsassistenten is één structurele werkruimte beschikbaar. Deze ruimte noemen we 'De helpdesk.' Verder zijn een beperkt aantal werkruimtes binnen de school beschikbaar waar de onderwijsassistenten met groepjes leerlingen of individuele leerlingen kunnen werken.

5.2.4 Expertise in de school

Wat betreft de aanwezige expertise in de school wordt in onderstaand schema aangegeven of deze in de school zelf aanwezig is dan wel buitenschools snel toegankelijk is.

De beschikbaarheid van expertise op specifieke gebieden is als volgt:

Binnenschools	Buitenschools snel toegankelijk	Expertiseveld
		Visuele beperkingen
X		Auditieve beperkingen
X		Spraakmoeilijkheden en taalstoornissen
X		Verstandelijke beperkingen
	X	Motorische beperkingen
		Beperkingen door chronische ziektes
X		Autisme Spectrum Stoornissen (ASS)
X		ADHD en ADD

	X	Angst- en hechtingsstoornissen
	X	Overige psychiatrische aandoeningen
X	X	Epilepsie
	X	Gedragsproblemen
X	X	Dyslexie

Op verschillende terreinen is wel kennis binnen de school, maar deze kennis berust meer bij enkele individuele leerkrachten of de intern begeleider. Rondom het signaleren en begeleiden van kinderen met dyslexie, ADHD en ASS is er voldoende kennis en ervaring binnen het schoolteam. Er is geringe ervaring in het begeleiden van kinderen met een intelligentie die significant beneden het gemiddelde ligt. Er wordt gewerkt aan de uitbreiding van expertise op het gebied van omgaan met meer- en hoogbegaafdheid.

Betreffende de beschikbare expertise binnen de school kan het volgende nog opgemerkt worden:

- Expertise op het terrein van dyslexie: alle leerkrachten zijn vaardig in het zoeken van de benodigde compensaties in de klas en het gebruik van hulpmiddelen (in overleg met de intern begeleider).
- Expertise op het gebied van Down-syndroom: gedurende meerdere jaren bezoekt voor het eerst een Down-leerling onze school. Meerdere leerkrachten en onderwijsassistenten beschikken over expertise op het gebied van begeleiding van Down-leerlingen.
- Expertise op het gebied van Moebius-syndroom: per februari 2013 wordt de school bezocht door een leerling met het Moebius-syndroom. Op dit gebied is nog geen expertise binnen school aanwezig, wel is er buitenschools voldoende expertise voorhanden om de leerling goed te begeleiden
- Voor het aanpakken van (ernstige) leesproblemen en dyslexie beschikt de school over kennis en ervaring met Connect en Ralfi. De onderwijsassistenten hebben hiervoor de benodigde cursus gevolgd. De school kan op dit deelgebied het complete spectrum bieden.
- Omgaan met verschillende vormen van autisme. Het betreft hier met name ervaringskennis binnen pakweg de helft tot driekwart van het team. Diverse leerkrachten hebben een cursus gevolgd.
- Expertise op het gebied van epilepsie. Door de diagnose epilepsie bij één van onze leerlingen is er op dit gebied een keer teamvoorlichting (op kennisniveau op hoofdlijnen) geweest door een ambulante begeleider van De Berkenschutse. Deze ambulante begeleider bezoekt de school regelmatig voor begeleiding van deze leerling en de desbetreffende leerkrachten.
- Eén van de groepsleerkrachten beschikt over de akte Speciaal Onderwijs. Verder heeft één collega de master SEN afgerond.
- De intern begeleiders hebben een cursus ZIEN, de IB-cursus HGW en een cursus omgaan met meer- en hoogbegaafdheid gevolgd.

5.2.5 Samenwerking met externe experts

De contacten van de school met andere instellingen ziet er als volgt uit:

	Nooit	Sporadisch	Regelmatig	Vaak
CJG / SMW				X
Bureau Jeugdzorg			X	
GGD			X	

GGZ: Eleos / Breburg		X		
MEE		X		
Kinderziekenhuis	X			
Revalidatiekliniek	X			
Justitiële inrichting	X			
KDC		X		
MKD		X		
Gemeente			X	
Logopedie			X	
Schooladviesdienst			X	
Fysiotherapie			X	
De Herlaarhof			X	
Praktijk ter Voert				X
Praktijk van der Wiel		X		
BNT Consult				X
Dienst Ambulante begeleiding REC 2, 3 en 4				X
Scholen voor Speciaal Onderwijs (SBO -ZML- Cluster 4)		X		

Verder heeft de school ruime ervaring met ambulante begeleiding vanuit het Speciaal Onderwijs. Zo wordt er gebruik gemaakt van ambulante begeleiding op de gebieden:

- Gedrag (REC4) vanuit de REC4 voorziening
- Gedrag en ontwikkeling van JongRisicoKinderen (JRK) bij de kleuters.
- Langdurig zieke kinderen (epilepsie) vanuit De Berkenschutse
- Taal-spraak vanuit Kentalis

De school verhoudt zich als volgt tot de 4 clusters van het Speciaal Onderwijs:

Cluster 1 (visuele beperking: slechtziend of blind). Op dit moment zijn er geen leerlingen met visuele beperking. Wat betreft aanpassingen voor slechtziende leerlingen hebben wij geen enkele ervaring. Afhankelijk van de mate van slechtziendheid kunnen we met goede begeleiding een slechtziende leerling plaatsen. Blinde leerlingen zijn aangewezen op een speciale school.

Cluster 2 (auditieve beperking zoals slechthorend of doof en spraak/taalstoornissen). Er wordt momenteel voor 1 leerling een beroep gedaan op ambulante begeleiding vanuit cluster 2.

Cluster 3 (leerlingen met cognitieve en/of lichamelijke beperkingen en voor langdurig zieke kinderen) Leerlingen met een verstandelijke beperking worden met een aangepast uitstroomprofiel begeleid met een aangepast programma. De mogelijkheden zijn hierin wel beperkt. De mate van zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de leerling bepalen voor een groot deel of de school in staat is de leerling te begeleiden. Er is ervaring met een leerling met epilepsie. Er wordt momenteel voor 1 leerling een beroep gedaan op ambulante begeleiding vanuit cluster 3.

Cluster 4 (zeer moeilijk opvoedbare kinderen / gedragsproblemen). Er wordt momenteel voor meerdere leerlingen een beroep gedaan op ambulante begeleiding vanuit cluster 4. De begeleiding wordt gegeven door de ambulante dienst bij onze S(B)O-school.

De ambulante begeleiding voor cluster 2, 3 en 4 bestaat meest uit advies en gesprek (observatie in de groep en aanvullend onderzoek geven vaak extra informatie die leidt tot het verkrijgen van adviezen over de aanpak van de leerling). De ambulante begeleiders werken niet zelf met de leerlingen. Het komt een enkele keer voor dat de ambulante

begeleider gesprekken heeft met een leerling. Het team is erg tevreden over de ambulante begeleiding vanuit de clusters.

Betreffende de samenwerking met externe experts kunnen de volgende punten genoemd worden:

- De orthopedagoog van de schooladviesdienst wordt ingeschakeld bij het omgaan met gedragsproblematiek. Er is 32 uur op jaarbasis beschikbaar voor consultatie van de orthopedagoog.
- Dyslexiebegeleiding: de school maakt gebruik van de behandelaar van BNT Consult uit Zaltbommel. Deze is gemiddeld 2 dagdelen per week op school aanwezig.
- Tenslotte neemt de school deel aan een extern zorgadviesteam (ZAT). Vanuit een multidisciplinaire benadering worden leerlingen met specifieke zorgen binnen de gemeente Aalburg (CJG Aalburg) besproken. Veelal betreft het hier het gezamenlijk vaststellen van de beste route voor doorverwijzing naar hulpverlening. De vertegenwoordigende disciplines in dit team betreffen: directies van basisscholen, directies kinderdagverblijven en voorscholen, GGD jeugdverpleegkundige, Bureau Jeugdzorg, bureau HALT, jongerenwerker gemeente Aalburg, leerplichtambtenaar gemeente Aalburg, zorgconsulent MEE/ IVH, schoolmaatschappelijk werk Juvans en Centrum voor Jeugd en Gezin. Wanneer nodig participeert ook de wijkagent in dit overleg. Het ZAT vergadert 5 x per cursusjaar.

5.3. Voorwaarden

Voor wat betreft de integratie van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften worden de volgende algemene voorwaarden gesteld:

- De leerling moet met plezier naar school kunnen gaan
- De leerling moet in staat zijn zo veel als mogelijk te participeren in het reguliere onderwijsprogramma van de klas. Hierdoor wordt geborgd dat de leerling gedeelde ervaringen op doet met de leerlingen van de groep en ook als zijnde een volwaardig groepslid in het onderwijs participeert
- De (met name cognitieve) leerbaarheid van de leerling dient dermate groot te zijn dat er voldoende perspectief is op onderwijsontwikkeling, zodat de leerling voor zichzelf profiteert van de integratie in het regulier basisonderwijs.
- De leerling dient in staat te zijn te werken met een slechts op onderdelen aangepast curriculum
- De leerling ontvangt gedurende de onderwijsweek dagelijks kortdurende één-op-één instructie, waarna de leerling aantoonbaar in staat moet zijn de leerstof zelfstandig te verwerken. De te ontvangen reguliere bekostiging, aangevuld met de specifieke zorgmiddelen vanuit het samenwerkingsverband vormen mede de begrenzing van de aan de leerlingen te besteden extra tijd en aandacht

5.3.1 Expertise

1. De benodigde expertise voor de begeleiding van het kind dient school intern of - extern binnen redelijke termijn oproepbaar te zijn.
2. Bij opvoedbehoeften (en ondersteuningsbehoeften van ouders) dient sprake te zijn van begeleiding en ondersteuning in de thuissituatie.

5.3.2. Aandacht en tijd

1. Er dienen extra handen beschikbaar te zijn om voldoende aandacht en tijd te geven.
2. De ontwikkeling van de andere kinderen in de groep wordt niet belemmerd door te veel aandacht die aan een leerling met speciale onderwijsbehoeften gegeven moet worden.
3. De fysieke veiligheid van andere kinderen en leerkrachten is gegarandeerd.

5.3.3. Protocollen, methodieken en aanpakken

1. De in speciale onderwijsvoorzieningen gehanteerde protocollen, methodieken en aanpakken kunnen worden vertaald naar de inrichting van het onderwijs op onze school (zie concept).
2. Bij te veel afwijking hiervan dient sprake te zijn van inzet van extra handen.
3. Leerkrachten worden niet belast met het doen van medische handelingen.

5.3.4 Fysieke omgeving

1. Bij lichamelijk gehandicapte en langdurig zieke kinderen zijn de fysieke mogelijkheden van de school een doorslaggevend uitgangspunt.
2. Bij extreme ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag dient binnen de school een time-out ruimte en opvang aanwezig te zijn.

5.3.5. Samenwerkingsrelaties

Naar behoefte van kind, school, leerkracht en ouders dient samenwerking met buitenschoolse expertise structureel te zijn.

5.4 Beperkingen

5.4.1 Expertise

De Oranje Nassauschool is een onderwijsinstelling en profileert zich ook op die wijze. De school ziet zichzelf niet als semi-zorginstelling, waar allerlei kunstgrepen worden uitgevoerd om leerlingen met specifieke zorgbehoeften te laten integreren in het regulier basisonderwijs. De school beschouwt activiteiten rond zorg als niet behorend tot haar expertise.

5.4.2 Aandacht en tijd

1. De school zal geen kinderen opvangen wanneer er sprake zal van meer zorg dan onderwijs.
2. De school zal geen extra ondersteuning bieden aan leerlingen, als de aandacht voor die leerlingen ten koste gaat van de reguliere aandacht voor de rest van de groep.
3. De school zal geen extra ondersteuning bieden aan leerlingen, wanneer het welbevinden en de veiligheid van de groep aantoonbaar in het geding is.

5.4.3 Protocollen, methodieken en aanpakken

Er worden op school rond extra ondersteuning geen protocollen, methodieken en aanpakken ingezet, indien dit op kindniveau leidt tot meer zorg dan onderwijs.

5.4.4 Fysieke omgeving

1. Door de datering van het schoolgebouw zijn er weinig extra ruimten aanwezig.
2. Er is geen time-out ruimte beschikbaar

5.4.5 Samenwerkingsrelaties

De school zal geen gecombineerde arrangementen (Onderwijs en Zorg voor Jeugd) inzetten als de ouders hierin niet meewerken.

6. Conclusie en ambities.

6.1 Conclusies

6.1.1 Basisondersteuning-basiskwaliteit

Wat betreft de basiskwaliteit valt op de Oranje Nassauschool in het algemeen op dat de kwaliteitsaspecten overwegend voldoende tot goed gescoord worden.

Een aantal onderdelen valt op en zijn aangemerkt als ontwikkelpunt, namelijk:

- Als team werken we aan het feedback geven aan de leerlingen op werkhouding en taakaanpak, het hebben van hoge verwachtingen van (de resultaten van de) leerlingen en het stimuleren van de leerlingen actief mee te doen. Dit doen we met behulp van het boek 'Teach like a champion.' In de basisondersteuning hebben we daarom aangegeven deze punten aan te merken als ontwikkelpunt.
- Voor de verschillende groepen zijn nog geen streefdoelen opgesteld. Wel worden de methode-doelen gevolgd en geëvalueerd. Het is nodig een beleidsplan opbrengstgericht werken op te stellen waarin de streefdoelen op het gebied van de niet-methode gebonden toetsen zijn vastgelegd.
- De leerkrachten gaan nog onvoldoende structureel in gesprek met hun leerlingen over de door hen behaalde resultaten. Dit is een ontwikkelpunt.
- De leerkrachten stemmen de onderwijstijd nog niet aantoonbaar af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.
- De incidentenregistratie wordt niet nader geanalyseerd en besproken, hierdoor wordt het minder planmatig verbeterd.
- De aard van de zorg van leerlingen kan nog beter bepaald worden door analyse van diverse gegevens uit de school, groep, leerkracht en thuissituatie.
- De onderwijsbehoeften van alle leerlingen zijn in 2012-2013 voor het eerst vastgelegd. Deze onderwijsbehoeften moeten waar nodig structureel aangepast worden.
- Het kwaliteitszorgsysteem dient te worden geïmplementeerd en dient te worden geborgd in een kwaliteitsbeleidsplan.

6.1.2 Basisondersteuning-preventieve en licht-curatieve ondersteuning

Wat betreft de preventieve en licht-curatieve ondersteuning valt in het algemeen op de Oranje Nassauschool op dat de kwaliteitsaspecten overwegend voldoende tot goed gescoord worden.

Een aantal onderdelen valt op en zijn aangemerkt als ontwikkelpunt, namelijk:

- Aan kwaliteitsaspect A (de school hanteert de principes van handelingsgericht werken als uitgangspunt voor het verlenen van ondersteuning op alle niveaus) wordt al meerdere jaren gewerkt. Vanaf het cursusjaar 2009-2010 is de ontwikkeling op dit punt in gang gezet. Dat wil zeggen dat teambreed meerdere schoolontwikkelingstrajecten over Handelingsgericht werken zijn gestart en dit traject zal in het cursusjaar 2013-14 vervolgd worden. Hiermee wordt gewerkt aan de verdere professionele ontwikkeling van de leerkracht op het gebied van handelingsgericht werken.
- Kwaliteitsaspect E (de school hanteert een sluitende ondersteunings- en zorgaanpak voor leerlingen met dyscalculie) wordt onvoldoende gescoord. Er is inmiddels wel een landelijk protocol voor dyscalculie verschenen, maar de school heeft nog geen schoolspecifiek protocol op dit punt ontwikkeld. In de komende periode zullen de ontwikkelingen op het gebied van dyscalculie verder worden verkend en opgepakt.
- Kwaliteitsaspect G (de school hanteert onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen met een meer dan gemiddelde intelligentie) is in ontwikkeling. Door de intern begeleiders is in schooljaar 2012-2013 een beleidsplan opgesteld. Dit zal in cursusjaar 2013-2014 worden geëffectueerd.

- Kwaliteitsaspect H (onze school is fysiek toegankelijk en heeft de beschikking over hulpmiddelen voor leerlingen met een (meervoudige) lichamelijke beperking) is op dit moment onvoldoende. De school is wel rolstoeltoegankelijk, maar heeft niet de beschikking over voorzieningen en hulpmiddelen voor leerlingen met een (meervoudige) lichamelijke beperking.
- Kwaliteitsaspect J (de school heeft een voor alle medewerkers bekend en toegankelijk protocol voor medische handelingen) scoort onvoldoende. Er is op dit punt momenteel geen protocol binnen de school aanwezig. Er zijn 5 gecertificeerde bedrijfshulpverleners binnen de school. In voorkomende gevallen zal door het schoolteam in overleg met ambulante begeleiding een stappenplan opgesteld worden rondom de benodigde medische handelingen, daarbij de begrenzing uit 5.3.3. inachtnemend.

6.1.3 Extra ondersteuning

De extra ondersteuning betreft alle vormen van onderwijsondersteuning die de basisondersteuning overstijgen. Voor een specifieke beschrijving van de mogelijkheden tot extra ondersteuning wordt verwezen naar hoofdstuk 5.

6.2 Ambities

Wat zijn de ambities van de school op het gebied van de leerlingenzorg? De wenselijke situatie binnen het schoolteam wordt in het onderstaande beschreven op een vijftal mogelijke domeinen, namelijk:

- (1) Extra aandacht en handen;
- (2) Onderwijsmaterialen;
- (3) Ruimtelijke omgeving/inrichting;
- (4) Expertise in de school;
- (5) Samenwerking met externe experts.

In het algemeen kan opgemerkt worden dat wat betreft de ruimtelijke inrichting van het schoolgebouw er geen specifieke ambities zijn. In het onderstaande worden onze ambities gekoppeld aan de verschillende niveaus van ondersteuning.

6.2.1 Basisondersteuning-basiskwaliteit

Voor het realiseren van basisondersteuning-basiskwaliteit zijn in paragraaf 7.1 enkele actiepunten beschreven die rondom de versterking van de basiskwaliteit binnen de school (al) opgepakt worden. Samenvattend betreft dit:

- Als team vinden we het belangrijk om hoge verwachtingen van de leerlingen te hebben. We willen op een hoog niveau lesgeven en houden van kennisoverdracht. In het cursusjaar 2013-2014 werken we verder aan het activerend leren van leerlingen en het creëren van een hoge mate van betrokkenheid bij de leerlingen.
- Steeds meer wordt het uitgangspunt van onze zorg: wat heeft dit kind nodig? Om dit te kunnen bieden is van belang dat we helder hebben wat de onderwijsbehoeften, stimulerende- en belemmerende factoren van het kind zijn.
- De kindgesprekken zetten we in eerste instantie in bij de leerlingen waar zorgen zijn. Voordat een zorgaanvraag wordt gedaan is het een vereiste dat eerst met het kind wordt gesproken. We vinden het van belang regelmatig met de kinderen te spreken.
- De opbrengstgesprekken en analyses hebben in de achterliggende jaren steeds meer inhoud gekregen. Opbrengstgericht werken heeft een systematisch karakter gekregen. De streefdoelen per groep en opbrengstambities van de school, procedures en criteria willen we een plaats geven in het beleidsplan opbrengstgericht werken.

- We zoeken naar een sluitende zorgaanpak waarin we diverse gegevens (school, groep, leerkracht en thuissituatie) zo goed als mogelijk analyseren, terwijl het voor de leerkracht zo weinig als mogelijk tijd kost.
- Het opstellen en hanteren van een kwaliteitszorgcyclus (waarbij de borging en ontwikkeling van het ondersteuningsprofiel een belangrijke plaats heeft) wordt in cursusjaar 2013-2014 mee begonnen, eind 2014-2015 moet het kwaliteitszorgsysteem geheel gereed zijn.
- Voor leerlingen die meer- of hoogbegaafd zijn willen we het opgestelde beleidsplan per 2013-2014 invoeren.

6.2.2 Basisondersteuning-preventieve en licht-curatieve ondersteuning

Door het schoolteam uitgesproken ambitie betreffende extra aandacht/handen:

- De wens is door het schoolteam uitgesproken om voor leerlingen die een specifieke onderwijsbehoefte voor leren of gedrag hebben een beroep te kunnen doen op extra aandacht / handen (daarbij de 'zwaarte' ofwel complexiteit van de totale groep leerlingen voor de betreffende leerkracht in ogenschouw nemend). Het team wenst graag een uitbreiding van de mogelijkheden tot inzet van de onderwijsassistenten. Hiervoor is het van belang dat er meer zorgmiddelen komen.

Ambitie betreffende onderwijsmaterialen:

- Er is voor specifieke problemen behoefte aan meer specifieke leermiddelen

Ambitie betreffende ruimtelijke inrichting/omgeving:

- Het is onze wens dat het aantal gespreksruimtes kan worden uitgebreid en er een time-out ruimte komt.

Ambitie betreffende expertise in de school:

- Het is de wens van het team dat er meer expertise in de school komt inzake gedrag- en leerproblemen, rekenen en taal.

Ambitie betreffende samenwerking met externe experts:

- Op het terrein van de samenwerking met externe experts heeft de school geen specifieke ambities geformuleerd. Graag blijft de school gebruik maken van haar huidige externe netwerk van (ambulante) begeleiding en advisering.

6.2.3 Extra ondersteuning

Door het schoolteam uitgesproken ambitie betreffende onderwijsmaterialen:

- Inzake omgaan met meer- en hoogbegaafdheid wenst het team de hoeveelheid en variatie in middelen en materialen verder uit te breiden

Ambities betreffende expertise in de school:

- Rondom het signaleren, diagnosticeren en begeleiden van kinderen met meer- en hoogbegaafdheid wenst het team haar expertise uit te bouwen. De ambitie is om schoolbreed beleid in te voeren voor leerlingen die meer- en hoogbegaafd zijn.
- Er is kennis en ervaring binnen het schoolteam aanwezig op het gebied van stoornissen binnen het spectrum van autisme. De ambitie van het schoolteam is om deze kennis te verdiepen en verbreden en over het gehele schoolteam te verspreiden.
- Het is gewenst om leerlingen met een intelligentie die significant beneden het gemiddelde ligt op een adequate wijze te kunnen begeleiden. De uitdaging op het omgaan met deze specifieke onderwijsbehoeften is om de expertise verder uit te bouwen. Er is met name een behoefte om het lesprogramma voor moeilijk lerende kinderen op een zodanige wijze aan te passen dat er niet alleen op de hoofdvakken

(bijv. rekenen en taal) rekening wordt gehouden met de onderwijsbehoeften van deze leerlingen, maar juist ook bij de zaakvakken en daaraan gekoppeld het huiswerkbeleid.

Ambities betreffende samenwerking met externe experts:

- Op het terrein van de samenwerking met externe experts heeft de school geen specifieke ambities geformuleerd. Graag blijft de school gebruik maken van haar huidige externe netwerk van (ambulante) begeleiding en advisering.

6.3 Randvoorwaarden

Op basis van de geformuleerde conclusies en ambities worden in het onderstaande de randvoorwaarden beschreven op de drie onderscheiden niveaus om de ambities te realiseren. Deze randvoorwaarden zijn zowel in- als extern geformuleerd.

6.3.1 Basisondersteuning-basiskwaliteit

Extern: voor het realiseren van de ambities op het gebied van basiskwaliteit kan opgemerkt worden dat dit alleen waar nodig onder begeleiding / advisering van de onderwijsadviesdienst zal plaats vinden.

Intern: voldoende tijd en middelen inzetten om de groei daadwerkelijk te realiseren (bijv. de school bezint zich op dit moment hoe in een krimpsituatie toch meer handen in de klas kunnen worden ingezet.)

6.3.2 Basisondersteuning-preventieve en licht-curatieve ondersteuning

Extern: voor het realiseren van de ambities op het gebied van preventieve en licht-curatieve ondersteuning kan opgemerkt worden dat er een beroep gedaan wordt op externe adviseurs/ bureaus met name om expertise binnen de school te halen.

Intern: budget beschikbaar hebben voor aan te schaffen materialen en voor scholing van leerkrachten.

6.3.3 Extra ondersteuning

Extern: voor het realiseren van de ambities op het gebied van extra ondersteuning kan opgemerkt worden dat er een beroep gedaan zal worden op externe adviseurs.

Intern: tijd inplannen voor professionaliseringsmomenten (tijd voor team brede) deskundigheidsbevordering. Ook dienen er middelen beschikbaar te zijn wat betreft het inkopen van expertise en het eventueel aanschaffen van ondersteunende materialen op de betreffende expertisegebieden.

Verder zal in het wervings- en aannamebeleid van nieuwe leerkrachten rekening worden gehouden met het profiel dat de school op het gebied van zorg gekozen heeft.

Bijlage Kengetallen

In deze bijlage verantwoordt de school een aantal van belang zijnde kengetallen. Deze worden jaarlijks per 1 oktober geactualiseerd. Zodra dit mogelijk is zal gebruik gemaakt worden van een bovenschoolse module, zodat de gegevens automatisch worden gegenereerd. Vanaf dat moment zullen ook nog enkele andere gegevens gevraagd worden (in de tekst hieronder wordt bij die kengetallen aangegeven dat het nu nog niet hoeft).

Leerlingpopulatie per 1-10-2013

totaal aantal leerlingen:	258	
aantal leerlingen naar gewicht:	1,2	4
	0,3	31
gemiddelde groepsgrootte onderbouw:	23	
gemiddelde groepsgrootte midden- en bovenbouw:	30	

Leerlingstromen

De onderstaande kengetallen betreffen leerlingenstromen binnen de school en naar andere of van andere scholen. Zowel het aantal als het percentage (afgezet tegen het totaal aantal leerlingen van de school) is vermeld. Het betreft kengetallen over het schooljaar 2012-2013.

	Aantal
verlengde kleuterperiode* hoeft nu nog niet	3,4 %
doublures* hoeft nu nog niet	1,1 %
verwijzing sbo	2
verwijzing so cluster 1	
o slechtziend	
o blind	
verwijzing so cluster 2:	
o ESM (taal-spraakproblemen)	
o slechthorend	
o doof	
verwijzing so cluster 3:	
o ZML (zeer moeilijk lerend)	
o LG (lichamelijke gehandicapt)	
o LZK (langdurig zieke kinderen)	
o MG (meervoudig gehandicapt)	
verwijzing so cluster 4	
terugplaatsing vanuit sbo	
terugplaatsing vanuit so cluster 1	
terugplaatsing vanuit so cluster 2	
terugplaatsing vanuit so cluster 3	
terugplaatsing vanuit so cluster 4	
aantal leerlingen van de school in sbo*	komt via sbo-scholen beschikbaar
aantal leerlingen van de school in so cluster 1*	hoeft nu nog niet
aantal leerlingen van de school in so cluster 2*	hoeft nu nog niet
aantal leerlingen van de school in so cluster 3*	hoeft nu nog niet
aantal leerlingen van de school in so cluster 4*	hoeft nu nog niet

Ondersteuningszwaarte

De onderstaande kengetallen betreffende ondersteuningszwaarte worden gerapporteerd. Het betreft door een externe professional vastgestelde beperkingen, uitgezonderd leerlingen met een eigen leerlijn en met een ontwikkelingsperspectief. De kengetallen worden gemeld per peildatum 1-10-2013.

Type ondersteuningszwaarte	aantal
rugzakken LGF	
arrangement cluster 1	
o slechtziend	
o blind	
arrangement cluster 2	
o ESM	1
o slechthorend	
o doof	
arrangement cluster 3	
o ZML (Down-leerling in groep 3, dubbele rugzakfinanciering)	1
o LG	1
o LZK	
o MG	
arrangement cluster 4	
o geen specificatie	
overzicht leerachterstanden	
o leerlingen ontwikkelingsperspectief	

Deskundigheid

Onderstaande expertise is binnen de school beschikbaar en/of structureel aanwezig. De school geeft aan óf de expertise aanwezig is en zo ja, of deze intern of extern beschikbaar is.

	<u>expertise op</u>	ja/ nee	intern/ extern
gedragsbeperkingen	bij ja, nl.	Ja	Intern
lichamelijke beperkingen	bij ja, nl.	Nee	
verstandelijke beperkingen	bij ja, nl.	Ja	Intern
slechtziend en blind	bij ja, nl.	Nee	
slechthorend en doof	bij ja, nl.	Nee	
taal-/spraakbeperkingen	bij ja, nl.	Ja	Intern
Dysfasie		Nee	
Dyslexie		Ja	Intern
Dyscalculie		Nee	
rekenexpert (didactische/organisatorische expertise voor extra ondersteuning)		Ja	TL
taalspecialist (didactische/organisatorische expertise voor extra ondersteuning)		Ja	TL
gedragsspecialist (pedagogische/organisatorische expertise voor extra ondersteuning)		Ja	IB
hoogbegaafdheid		Ja	
sova-trainer		Ja	Extern
akte speciaal onderwijs anders, nl.		Ja	

Fysieke voorzieningen

De school beschikt over de volgende fysieke voorzieningen

rolstoeltoegankelijkheid	Ja
time-out ruimte (altijd beschikbaar)	Nee
grotere lokalen (in relatie tot aantal leerlingen)	Nee
breder gangen (in relatie tot aantal leerlingen)	Ja
verzorgingsruimte	Nee
revalidatieruimte	Nee
snoezelruimte	Nee
rustruimte	Nee
keuken (voor leerlingen)	Nee
zwembad	Nee
anders, nl.	

Organisatorische voorzieningen

De school beschikt over de volgende organisatorische voorzieningen

hulpklas	Nee
plusklas	Nee
huiswerkklas	Nee
observatiegroep	Nee
jrk-groep	Nee
crisisopvang	Nee

Personeel

De onderstaande kengetallen betreffen de inzet van functies van belang voor de ondersteuning binnen de school. De verantwoording vindt plaats door vermelding **werktijdfactoren** van bepaalde functies binnen de school. De ijk datum is **1-10-2013**

functie	benchmark	school: werktijdfactor
leerkracht		10,5222
interne begeleiding	3 min per lln/wk	0,4614
extra handen*	6 min per lln/wk	remedial teaching 0,1357
		onderwijsassistent 1,1673 (op grond van klokuren)
managementfuncties**:		1,0753

* Bij extra handen waar nodig een splitsing maken in r.t. (=extra hand door leerkracht) en onderwijsassistent.

** Bij de managementfuncties het totaal vermelden van directie, teamleiders, bouwcoördinatoren. In gevallen dat er sprake is van een bovenschoolse directie een bepaald deel toerekenen aan de school.

Opbrengsten

Zie hiervoor het meest recente opbrengstdocument 'Opbrengstanalyse M 2013-2014'

Toezichtsarrangement

Aan de school is een basisarrangement toegekend